

$\sqrt{\Theta\text{ΕΜΑΤΑ}}$ $\int \text{ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ}$ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Θέματα Εξετάσεων στα Μαθηματικά από την Ρουμανία.

Τεύχος 1

Περιέχει τα Θέματα και τις Λύσεις

Κατάλληλο για Διαγωνισμούς

Επιμέλεια : Μιχαηλίδης Κωνσταντίνος

Μαθηματικός ΠΕ03 , Msc

Θεσσαλονίκη , 2010

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

CLASA a V-a

1. Într-o familie sunt trei copii: Alexandru, Ionel și Cristina. Alexandru este cu un an mai mic decât Ionel, iar Ionel este cu 2 ani mai mare decât Cristina. Ce vârstă are în prezent fiecare copil, dacă acum un an, suma vârstelor lor a fost de 12 ani.

2. Comparați numerele:

$$a = 2^{2010} - 2^{2009} - 2^{2008}$$

$$b = 3^{1256} - 2 \cdot 3^{1255}$$

3. Determinați toate numerele naturale care împărțite la 2010 dau restul de 700 de ori mai mare decât câtul.

(prelucrare RMT /2009)

4. Fie n un număr natural nenul. Arătați că numărul 5^n se poate scrie ca:

- a) suma a două pătrate perfecte nenule;
- b) diferența a două pătrate perfecte nenule.

(RMT / 2009)

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 6 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**
SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ
13.02.2010

CLASA a V-a
BAREM DE CORECTARE:

1. Observă că diferența de vârstă dintre copii este de un an,
în ordine crescătoare: Cristina, Alexandru, Ionel.....1p.
Vârstele copiilor acum un an: $n, n+1, n+2$1p
(În cazul în care elevul a reprezentat grafic problema, se acordă 2 p)
 $n+(n+1)+(n+2)=12$1p
Obține $n=3$,1p
În prezent, copii au vârstele:
Cristina: 4 ani.....1p
Alexandru: 5 ani.....1p
Ionel: 6 ani.....1p
(sau orice altă metodă care conduce la soluție)

2.
 $a = 2^{2008}(2^2 - 2 - 1) = 2^{2008}$ 1p
 $b = 3^{1255}(3-2) = 3^{1255}$ 1p
 $a = 2^{8 \cdot 251}$ 1p
 $= (2^8)^{251} = 256^{251}$ 1p
 $b = 3^{5 \cdot 251}$ 1p
 $= (3^5)^{251} = 243^{251}$ 1p
 $256^{251} > 243^{251}$ 1p

3. Scrie teorema împărțirii cu rest
 $n = 2010c + 700c$1p
 $n=2710c$1p
 $700c < 2010$1p
 $c \leq 2; c \in \{0;1;2\}$1p
Obține soluțiile: 0; 2710; 5420.....3p

4. Pentru n = impar, $n=2k+1, k \in \mathbb{N}$, scrie $5^n = 5^{2k+1} = 5 \cdot 5^{2k} =$1p
 $= (2^2 + 1^2) \cdot 5^{2k} =$1p
 $= (2 \cdot 5^k)^2 + (5^k)^2$1p

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

$$5 * 5^{2k} = (3^2 - 2^2) * 5^{2k} = (3 * 5^k)^2 - (2 * 5^k)^2 \dots\dots\dots 1p$$

Pentru $n = \text{par nenul}$, $n = 2k + 2$, $k \in \mathbb{N}$, scrie $5^n = 5^{2k+2} = 5^2 * 5^{2k} =$
 $= (4^2 + 3^2) * 5^{2k} = \dots\dots\dots 1p$
 $= (4 * 5^k)^2 + (3 * 5^k)^2 \dots\dots\dots 1p$
 $5^2 * 5^{2k} = (13^2 - 12^2) * 5^{2k} = (13 * 5^k)^2 - (12 * 5^k)^2 \dots\dots\dots 1p$

*Obs. Dacă elevul a găsit un caz particular **și** pentru sumă **și** pentru diferență se va acorda 1 p, altfel 0 p.*

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

CLASA a VI-a

1. Aflați x din proporția:

$$\frac{\frac{14}{x}}{2009} = \frac{n}{287}, \text{ unde } n = 2010^2 - 2010 - 2009$$

2. Determinați elementele mulțimii $M = \left\{ \overline{abc} \mid \frac{\overline{ab}}{12} = \frac{\overline{bc}}{23} = \frac{\overline{ca}}{31} \right\}$

RMT /2009

3. Se consideră unghiul xOy ascuțit. Pe latura (Ox) se iau punctele A și C , iar pe latura (Oy) se iau punctele B și D astfel încât $[OA] \equiv [OB]$ și $[OC] \equiv [OD]$. Dreptele AD și BC se intersectează în E . Demonstrați că $\triangle AEC$ și $\triangle BED$ sunt triunghiuri congruente.
4. Fie $A_0, A_1, A_2, \dots, A_k$ puncte coliniare, în această ordine. Segmentul $A_0A_1 = 1$, $A_1A_2 = 2$, $A_2A_3 = 3$ și așa mai departe, fiecare segment este cu o unitate mai lung decât segmentul precedent. Dacă $MN = 60$, unde M este mijlocul segmentului $[A_0A_1]$ și N este mijlocul segmentului $[A_{k-1}A_k]$, aflați lungimea segmentului $[A_0A_k]$.

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 2 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**
SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ
13.02.2010

BAREM DE CORECTARE
CLASA a VI-a

1. Calculează și află $n=2009^2$ 2p

Înlocuiește $\frac{14}{x} = \frac{2009^2}{287}$ 1p
 $\frac{2009}{2009}$

Exprimă $\frac{x}{2009} \times 2009^2 = 14 \times 287$ 2p

Calculează și află $x=2$2p

2. $\frac{10a+b}{12} = \frac{10b+c}{23} = \frac{10c+a}{31} =$ 1p.

$= \frac{100a+10b}{120} = \frac{(100a+10b)-(10b+c)}{120-23} = \frac{100a-c}{97}$ 1p

Din $\frac{10c+a}{31} = \frac{100a-c}{97}$ obține $3100a-31c=970c+97a$, de unde $c=3a$1p.

Înlocuiește $c=3a$ în prima relație și obține $b=2a$1p

Cum c este cifră, $a \in \{1,2,3\}$; pentru $a=1$ obține $b=2, c=3$,
pentru $a=2$ obține $b=4, c=6$; pentru $a=3$ obține $b=6, c=9$.

$M=\{123, 246, 369\}$ 3p

3. Realizează corect desenul..... 1p

$[BD] \equiv [AC]$1p

Demonstrează că $\triangle OAD \equiv \triangle OBC$ 3p

Demonstrează că $\triangle BED \equiv \triangle AEC$ 2p

4. Exprimă $A_0A_k = A_0A_1 + \dots + A_{k-1}A_k =$ 1p

$= 1+2+3+\dots+k = \frac{k(k+1)}{2}$ 1p

$A_0M = \frac{1}{2}$; $NA_k = \frac{k}{2}$ 1p

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ
13.02.2010

$$MN = \frac{k(k+1)}{2} - \frac{1}{2} - \frac{k}{2} = \frac{k^2 - 1}{2} \dots\dots\dots 1p$$

$$\text{Din } \frac{k^2 - 1}{2} = 60 \text{ obține } k^2 = 121 \dots\dots\dots 1p$$

$$k = 11 \dots\dots\dots 1p$$

$$A_0 A_k = 66 \dots\dots\dots 1p$$

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

CLASA a VII-a

1) Fie ABC un triunghi isoscel, având $AB=AC=15$ cm, iar $BC=12$ cm. Punctul $E \in (AB)$ astfel încât $AE=5$ cm, $G \in (BC)$ și $GC=8$ cm. Demonstrați că $GE \parallel AM$, unde AM este înălțimea triunghiului ABC, $M \in (BC)$.

2) Fie $a, b, c \in \mathbf{Z}^*$ astfel încât $\frac{a^2 + b^2}{c^2} = \frac{b^2 + c^2}{a^2} = \frac{c^2 + a^2}{b^2}$.

a) Arătați că $|a| = |b| = |c|$;

b) Aflați numerele a, b, c știind că $ac - ab = 50$.

3) Fie ABCD un trapez dreptunghic, $AB \parallel CD$, $AD \perp AB$, în care $AD = AB + CD$ și $M \in (AD)$ așa încât $AM = AB$.

a) Arătați că triunghiul BMC este dreptunghic;

b) Dacă N este mijlocul lui (BC), $MC \cap DN = \{P\}$ și $AN \cap MB = \{Q\}$ atunci MPNQ este dreptunghi.

4) a) Arătați că $(n+1)(n+2) = n^2 + 3n + 2$, pentru n număr natural;

b) Determinați mulțimea numerelor naturale n , pentru care numărul $s = \frac{1}{3} + \frac{n}{2} + \frac{n^2}{6}$ este natural.

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**
SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

**BAREM DE CORECTARE
CLASA a VII-a**

1. AM înălțime la bază în triunghi isoscel \Rightarrow AM mediană **1p**

$$\Rightarrow BM=CM=\frac{BC}{2}=6 \text{ cm} \quad \mathbf{1p}$$

$$\Rightarrow \frac{AE}{AB} = \frac{1}{3} \quad \mathbf{1p}$$

$$\Rightarrow \frac{GM}{MB} = \frac{1}{3} \quad \mathbf{1p}$$

$$\Rightarrow \frac{AE}{AB} = \frac{GM}{MB} \quad \mathbf{2p}$$

$$\Rightarrow GE \parallel AM \quad \mathbf{1p}$$

$$2.a) \frac{a^2+b^2}{c^2} = \frac{b^2+c^2}{a^2} = \frac{c^2+a^2}{b^2} = \frac{2a^2+2b^2+2c^2}{a^2+b^2+c^2} = 2 \quad \mathbf{1p}$$

$$a^2+b^2=2c^2 \text{ și analoagele} \quad \mathbf{1p}$$

$$\text{Scăzând relațiile sau înlocuind se obține } a^2=b^2=c^2 \quad \mathbf{1p}$$

$$\text{Rezultă } |a|=|b|=|c| \quad \mathbf{1p}$$

$$b) ac-ab=50 \Leftrightarrow a(c-b)=50; |b|=|c| \text{ implică } b=c \text{ sau } b=-c \quad \mathbf{1p}$$

$$\text{cazul } b=c \text{ nu convine } \Rightarrow b=-c \Rightarrow 2ac=50 \Rightarrow ac=25 \quad \mathbf{1p}$$

$$\text{din } |a|=|c| \text{ și } ac=25 \text{ avem } a=c \Rightarrow a^2=25 \Rightarrow a=c=5 \text{ și } b=-5 \text{ sau } a=c=-5 \text{ și } b=5 \quad \mathbf{1p}$$

$$3. a) \text{ triunghiul ABM este dreptunghic isoscel } \Rightarrow m(\angle AMB) = 45^\circ \quad \mathbf{1p}$$

$$\text{triunghiul DCM este dreptunghic isoscel } \Rightarrow m(\angle DMC) = 45^\circ \quad \mathbf{1p}$$

$$\Rightarrow m(\angle BMC) = 90^\circ, \text{ deci triunghiul BMC este dreptunghic} \quad \mathbf{1p}$$

$$b) MN \text{ mediană la ipotenuză în triunghiul BMC } \Rightarrow MN=BN=CN \quad \mathbf{1p}$$

$$DM=DC \text{ și } NM=NC \Rightarrow ND \text{ mediatoare pentru } (MC) \Rightarrow ND \perp MC \quad \mathbf{1p}$$

$$\text{Analog } AN \perp BM \quad \mathbf{1p}$$

$$\text{Patrulaterul MPNQ are trei unghiuri drepte, deci este dreptunghi} \quad \mathbf{1p}$$

$$4. a) \text{ calcul direct} \quad \mathbf{2p}$$

$$b) s = \frac{n^2 + 3n + 2}{6} \quad \mathbf{1p}$$

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

folosind a) avem $s = \frac{(n+1)(n+2)}{6}$ **1p**

s număr natural $\Rightarrow 6$ divide $(n+1)(n+2)$; cum $n+1$ și $n+2$ sunt numere consecutive \Rightarrow

2 divide $(n+1)(n+2)$ **1p**

$\Rightarrow 3$ divide $n+1$ sau 3 divide $n+2$ **1p**

$\Rightarrow n \in \mathbb{N} \setminus \{3k \mid k \in \mathbb{N}\}$ **1p**

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

CLASA a VIII-a

1) Fie x, y, z trei numere naturale ce se pot scrie fiecare ca o sumă de două pătrate perfecte. Arătați că:

- a) xy se poate scrie ca o sumă de două pătrate perfecte;
- b) xyz se poate scrie ca o sumă de două pătrate perfecte.

2) Fie cubul $ABCD A'B'C'D'$, Q centrul feței $BCC'B'$ și P mijlocul muchiei (AB) . Fie $DM \perp PC$, $M \in PC$. Arătați că:

- a) dreapta DM conține mijlocul segmentului (BC) ;
- b) $QM \perp PC$.

3) Pentru n număr natural, definim mulțimea $A_n = \{x \in \mathbf{R} \mid |x + n - 6| \leq 3n + 4\}$.

- a) Scrieți mulțimea A_1 sub formă de interval;
- b) Aflați numărul natural n pentru care A_n conține exact 609 numere întregi.

4) Fie punctele necoplanare A, B, C, D și M mijlocul lui (AC) , N mijlocul lui (MB) , P mijlocul lui (NC) , iar Q mijlocul lui (PB) .

- a) Arătați că dreapta MP este paralelă cu planul DNQ ;
- b) Dacă $m(\angle DAQ) = 65^\circ$ aflați măsura unghiului format de dreptele MP și AD

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**
SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

**BAREM DE CORECTARE
CLASA a VIII-a**

1.a) $x=a^2+b^2, y=c^2+d^2$ **1p**

$xy=(ac)^2+(ad)^2+(bc)^2+(bd)^2$ **1p**

$xy=(ac)^2-2abcd+(bd)^2+(bc)^2+2abcd+(ad)^2$ **1p**

$xy=(ac-bd)^2+(bc+ad)^2$ **1p**

b) fie $ac-bd=m$ și $bc+ad=n \Rightarrow xy=m^2+n^2$ și $z=e^2+f^2$ **1p**

analog cu punctul a) avem că $xyz=(me-nf)^2+(mf+ne)^2$ **2p**

2. a) Fie $BC \cap DM = \{N\}$

Unghiurile NDC și PCB sunt congruente **2p**

Se arată cu triunghiuri congruente că N este mijloc pentru (BC) **2p**

b) Din teorema celor 3 perpendiculare obținem $QM \perp PC$ **3p**

3.a) $A_1 = \{x \in \mathbf{R} \mid |x+1-6| \leq 3+4\}$ **1p**

$|x-5| \leq 7 \Leftrightarrow -7 \leq x-5 \leq 7$ **1p**

$\Rightarrow x \in [-2; 12]$ **1p**

$\Rightarrow A_1 = [-2; 12]$ **1p**

b) $|x+n-6| \leq 3n+4 \Leftrightarrow -3n-4 \leq x+n-6 \leq 3n+4 \Rightarrow A_n = [-4n+2; 2n+10]$ **1p**

$\Rightarrow 2n+10-(-4n+2)=609$ **1p**

$\Rightarrow n=100$ **1p**

4. a) NQ este linie mijlocie în triunghiul BMP **1p**

$\Rightarrow NQ \parallel MP$ și $NQ \subset (DNQ) \Rightarrow MP \parallel (DNQ)$ **2p**

b) MP este linie mijlocie în triunghiul ACN **1p**

$\Rightarrow NA \parallel MP$ și cum $NQ \parallel MP \Rightarrow A, N, Q$ colineare **1p**

$\Rightarrow AQ \parallel MP$ **1p**

$\Rightarrow m(\angle MP; DA) = m(\angle AQ; DA) = m(\angle DAQ) = 65^\circ$ **1p**

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

Clasa a IX-a

1. a) Să se demonstreze următoarea identitate:

$[x] + \left[x + \frac{1}{3} \right] + \left[x + \frac{2}{3} \right] = [3x]$, dacă x este număr real și $[a]$ reprezintă partea întreagă a numărului real a . (Identitatea lui Hermite)

b) Rezolvați următoarea ecuație pe mulțimea numerelor reale

$$\left[\frac{5x-2}{4} \right] + \left[\frac{15x-2}{12} \right] + \left[\frac{15x+2}{12} \right] = \frac{5x-3}{2}.$$

2. Fie ecuațiile: $\sqrt{2x+3} + \sqrt{2x-5} = y$ și $\sqrt{z} + \sqrt{z+11} = t$, unde x, y, z, t sunt numere naturale și $x > 2$. Arătați că $x^2 + y^2 \leq z^2$.

3. Se consideră triunghiul ABC și punctele D, Q, E cu proprietățile: $D \in (AB)$, $Q \in (CD)$, $E \in (BE)$ și $\frac{AB}{AD} = \frac{CQ}{QD} = \frac{BE}{EC}$. Se mai consideră și punctele F, M astfel încât $CE \parallel DF$, $DC \parallel FE$, $DE \cap FQ = \{M\}$. Să se arate că $2 + \frac{AB}{AD} = \frac{DE}{DM}$.

R.M.T.

4. Șirul de numere reale $(x_n)_{n \geq 1}$ verifică $x_1 = 2$ și $x_{n-1} = 1 + \sqrt{x_n - x_{n-1}}$, $n \geq 2$. Să se arate că:

a) $x_n = 1 + x_1 x_2 \dots x_{n-1}$, $\forall n \geq 2$.

b) $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_{n-1}} + \frac{1}{x_n - 1} = 1$, $\forall n \geq 2$.

c) $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_{n-1}} + \frac{1}{x_n} < 1$, $\forall n \geq 2$.

G.M. 5 (2009) (enunț parțial modificat)

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Barem de corectare Clasa a IX-a

ETAPA LOCALĂ

13.02.2010

Problema 1.

a) $\{x\} \in \left[0, \frac{1}{3}\right) \Rightarrow [3x] = 3[x], \left[x + \frac{1}{3}\right] = [x], \left[x + \frac{2}{3}\right] = [x] \Rightarrow$

$$[x] + \left[x + \frac{1}{3}\right] + \left[x + \frac{2}{3}\right] = [3x]$$

(1p)

$$\{x\} \in \left[\frac{1}{3}, \frac{2}{3}\right) \Rightarrow [3x] = 3[x] + 1, \left[x + \frac{1}{3}\right] = [x],$$

$$\left[x + \frac{2}{3}\right] = [x] + 1 \Rightarrow [x] + \left[x + \frac{1}{3}\right] + \left[x + \frac{2}{3}\right] = [3x]$$

(1p)

$$\{x\} \in \left[\frac{2}{3}, 1\right) \Rightarrow [3x] = 3[x] + 2, \left[x + \frac{1}{3}\right] = [x] + 1,$$

$$\left[x + \frac{2}{3}\right] = [x] + 1 \Rightarrow [x] + \left[x + \frac{1}{3}\right] + \left[x + \frac{2}{3}\right] = [3x]$$

(1p)

b) $\alpha = \frac{5x-2}{4} \Rightarrow \frac{15x-2}{12} = \alpha + \frac{1}{3}, \frac{15x+2}{12} = \alpha + \frac{2}{3},$

(1p)

aplicarea egalității lui Hermite

(1p)

rezolvarea ecuației: $\left[\frac{3(5x-2)}{4}\right] = \frac{5x-3}{2}$

(2p)

Problema 2.

Deoarece dacă $a, b \in \mathbb{N}$ și $\sqrt{a} + \sqrt{b} \in \mathbb{N} \Rightarrow \sqrt{a} \in \mathbb{N}$ și $\sqrt{b} \in \mathbb{N}$ putem spune că:

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Barem de corectare Clasa a IX-a

ETAPA LOCALĂ

13.02.2010

$$\begin{cases} 2x+3 \in \mathbb{N} \\ 2x-5 \in \mathbb{N} \\ \sqrt{2x+3} + \sqrt{2x-5} \in \mathbb{N} \end{cases} \quad (1p)$$

$$\begin{cases} \sqrt{2x+3} = a \in \mathbb{N} \\ \sqrt{2x-5} = b \in \mathbb{N} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x+3 = a^2 \\ 2x-5 = b^2 \end{cases} \Rightarrow a^2 - b^2 = 8 \Rightarrow (a+b)(a-b) = 8 \Rightarrow \begin{cases} a+b = 4 \\ a-b = 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a=3 \\ b=1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=3 \\ y=4 \end{cases} \quad (1p)$$

Avem ecuația: $\sqrt{z} + \sqrt{z+11} = t$, unde $z, t \in \mathbb{N} \Rightarrow z + \sqrt{z+11} = t^2, \sqrt{z+11} = t^2 - z$ (1p)

Notăm:

$$\sqrt{z+11} = k \in \mathbb{N} \Rightarrow z+11 = k^2 \Rightarrow z = k^2 - 11 \Rightarrow k^2 - 11 + k = t^2 \quad (1p)$$

$$(\text{înmulțim cu 4 egalitatea}) \Rightarrow 4k^2 + 4k - 44 = 4t^2 \Rightarrow 4k^2 + 4k + 1 - 4t^2 = 45 \Rightarrow$$

$$(2k+1)^2 - (2t)^2 = 45 \Rightarrow (2k+2t+1)(2k-2t+1) = 45$$

(1p)

Ca urmare avem cazurile:

$$\text{I. } \begin{cases} 2k+2t+1=45 \\ 2k-2t+1=1 \end{cases} \Rightarrow k=11 \Rightarrow z=110 \Rightarrow x^2 + y^2 < z^2, (3^2 + 4^2 < 110^2)$$

(1p)

$$\text{II. } \begin{cases} 2k+2t+1=15 \\ 2k-2t+1=3 \end{cases} \Rightarrow k=4 \Rightarrow z=5 \Rightarrow x^2 + y^2 < z^2, (3^2 + 4^2 < 5^2)$$

(1p)

Deci în condițiile problemei avem $x^2 + y^2 \leq z^2$.

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Barem de corectare Clasa a IX-a

ETAPA LOCALĂ

13.02.2010

Problema 3.

$$\overrightarrow{AB} = m \cdot \overrightarrow{AD}, \overrightarrow{CQ} = m \cdot \overrightarrow{QD}, \overrightarrow{BE} = m \cdot \overrightarrow{BC} \quad \text{și} \quad \overrightarrow{FQ} = \frac{1}{1+m} \overrightarrow{FC} + \frac{m}{1+m} \overrightarrow{FD} = \overrightarrow{FD} + \frac{1}{1+m} \overrightarrow{FE}$$

(3p)

$$\overrightarrow{DE} = p \cdot \overrightarrow{DM}, \overrightarrow{ME} = (p-1) \cdot \overrightarrow{DM}, \overrightarrow{FM} = \frac{1}{p} \overrightarrow{FE} + \frac{p-1}{p} \overrightarrow{FD}$$

(3p)

Punctele F, M, Q sunt coliniare dacă și numai dacă $p = m + 2$.

(1p)

Problema 4.

a) Au loc relațiile: $(x_{n-1} - 1)^2 = x_n - x_{n-1}$

$$x_n - 1 = x_{n-1}(x_{n-1} - 1) = x_{n-1}x_{n-2}(x_{n-2} - 1) = \dots = x_{n-1}x_{n-2} \dots x_1(x_1 - 1) = x_{n-1}x_{n-2} \dots x_1$$

(inducție matematică)

(3p)

b)

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_{n-1}} + \frac{1}{x_n - 1} = \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_{n-1}} + \frac{1}{x_1 x_2 \dots x_{n-1}} = \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_{n-1}} +$$

$$\frac{1 \cdot x_1 x_2 \dots x_{n-1}}{x_1 x_2 \dots x_{n-1}} = \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_{n-1}} + \frac{x_{n-1}}{x_1 x_2 \dots x_{n-1}} = \dots = 1$$

(2p)

$$c) \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} < \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_{n-1}} + \frac{1}{x_n - 1} = 1$$

(2p)

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**
SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

Clasa a X- a

1) Să se rezolve în \mathbf{R}^3 sistemul de ecuații:

$$\begin{cases} \left(\frac{1}{2}\right)^x = \frac{25}{4} + 9\left(\frac{25}{36}\right)^z \\ 6\left(\frac{3}{4}\right)^y = \frac{1}{4} + \left(\frac{1}{4}\right)^x \\ 15\left(\frac{5}{6}\right)^z = \frac{9}{4} + 4\left(\frac{9}{16}\right)^y \end{cases}$$

2. a) Demonstrați că dacă $z \in \mathbf{C} \setminus \mathbf{R}$ și $\operatorname{Im} \frac{1+z+z^2}{1-z+z^2} = 0$, atunci $|z| = 1$

b) Calculați suma $S = z + z^2 + \dots + z^{2010}$ dacă $z = \cos \frac{2\pi}{2011} + i \sin \frac{2\pi}{2011}$

3) Se consideră patrulaterul convex ABCD, iar E, F, mijloacele diagonalelor [AC], [BD]. Să se arate că are loc relația:

$$AB^2 + BC^2 + CD^2 + DA^2 = AC^2 + BD^2 + 4EF^2$$

4) Există funcții injective $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$ astfel încât $f(x) + f(\sqrt{x}) + f(x^2) = 2009$, $\forall x > 0$?

G.M 5

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

Clasa a X- A
Barem de corectare

1) Substituțiile: $\left(\frac{1}{2}\right)^x = a$, $\left(\frac{3}{4}\right)^y = b$, $\left(\frac{5}{6}\right)^z = c$ 1p

Obținerea sistemului echivalent $\begin{cases} 4a = 25 + 36c^2 \\ 24b = 1 + 4a^2 \\ 60c = 9 + 16b^2 \end{cases}$ 1p

Prelucrarea lui $\begin{cases} 4a - 60c = (5 - 6c)^2 \\ 24b - 4a = (1 - 2a)^2 \\ 60c - 24b = (3 - 4b)^2 \end{cases}$ 1p

Suma $(1 - 2a)^2 + (3 - 4b)^2 + (5 - 6b)^2 = 0$ 1p

$\begin{cases} 1 - 2a = 0 \\ 3 - 4b = 0 \\ 5 - 6c = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ b = \frac{3}{4} \\ c = \frac{5}{6} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \left(\frac{1}{2}\right)^x = \frac{1}{2} \\ \left(\frac{3}{4}\right)^y = \frac{3}{4} \\ \left(\frac{5}{6}\right)^z = \frac{5}{6} \end{cases} \Leftrightarrow x=y=z=1$ 1p

2. a) Dacă $u = \frac{1+z+z^2}{1-z+z^2}$ și $\text{Im } u=0 \Leftrightarrow |z|=1$ 3p

b) $1 + S = 1 + z + z^2 + \dots + z^{2010} = \frac{z^{2010} - 1}{z - 1} = 0 \Leftrightarrow S = -1$ 4p

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

3) Se asociază fiecarui punct afixul său $A(a), B(b), C(c), D(d), E\left(\frac{a+c}{2}\right), F\left(\frac{b+d}{2}\right)$ 2p

Relația este $|b-a|^2 + |c-b|^2 + |d-c|^2 + |a-d|^2 = |c-a|^2 + |d-b|^2 + 4\left|\frac{a+c}{2} - \frac{b+d}{2}\right|^2$

Se ține cont că $z \cdot \bar{z} = |z|^2$ 2p

Se fac calculele. 3p

4) Funcția f nu este injectivă $\exists x, y \in [0, \infty)$ astfel încât $f(x)=f(y)$ dar $x \neq y$ 2p

Iau $x=3$ și $y=9$ (alegerea celor două valori)
3p

$$f(3) + f(\sqrt{3}) + f(3^2) = 2009 = f(9) + f(\sqrt{9}) + f(81)$$

Rezultă $f(\sqrt{3}) = f(81)$

Deci nu există funcții cu proprietatea din enunț 2p

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**
SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ
13.02.2010

CLASA A XI-A

1) Să se afle limitele:

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x \cdot \cos 2x \cdot \dots \cdot \cos nx}{x^2}; n \in N^*, \text{ dat}$

b) $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{\sin x}{\sin 1} \right)^{\frac{1}{x-1}}$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[n]{1+x} - \sqrt[m]{1-x}}{x}; n, m \in N, n \geq 2, m \geq 2$

2) Fie $A, B \in M_{2n}(C)$ matrici inversabile cu $A \cdot B^{-1} + A^{-1} \cdot B = I_{2n}$.

Să se demonstreze că: $\det(A-B)^2 \cdot \det \left[(A^{-1})^2 + (B^{-1})^2 \right] = 1$

(G.M.B.)

3) Se consideră funcția $f: R \rightarrow R$ unde:

$$f(x) = \sqrt[3]{x^3 + (a+2) \cdot x^2 + (b+1) \cdot x + c} - \sqrt[3]{x^3 + (m+1) \cdot x^2 + mx + 1}$$

Să se determine funcția știind că sunt îndeplinite condițiile:

i) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(a \cdot \sqrt{x^2 + ax} + b \cdot \sqrt{x^2 + bx - 2x} \right) = 1$

ii) $c = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + 2^2 + 3^3 + \dots + n^n}{n^n}$

iii) $m = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+3} \cdot \sqrt{n+1} - \sqrt{n+5} \cdot \sqrt{n+1})$

4) Fie $A \in M_3(R)$ cu toate elementele egale cu 1 sau cu -1. Să se arate ca 4 divide $\det A$
Generalizare

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

BAREM DE CORECTARE Clasa a XI-a

ETAPA LOCALĂ

13.02.2010

1) a) Dacă $n=1 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \cdot \sin^2 \frac{x}{2}}{x^2} = \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \cdot 1^2$ (1p)

$$\begin{aligned} n=2 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x \cdot \cos 2x}{x^2} &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x + \cos x - \cos x \cdot \cos 2x}{x^2} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2} + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos 2x}{x^2} = \frac{1}{2} + 2 = \frac{5}{2} = \frac{1}{2} (1^2 + 2^2) \end{aligned}$$

(1p)

Vom demonstra prin metoda inducției matematice propoziția:

$p(n): \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x \cdot \cos 2x \cdot \dots \cdot \cos nx}{x^2} = \frac{1}{2} \cdot (1^2 + 2^2 + \dots + n^2), (\forall) n \in \mathbf{N}^* \dots \dots \dots 1p.$

b) Avem $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{\sin x}{\sin 1} \right)^{\frac{1}{x-1}} = \lim_{x \rightarrow 1} \left(1 + \frac{\sin x}{\sin 1} - 1 \right)^{\frac{1}{x-1}} =$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left[\left(1 + \frac{\sin x - \sin 1}{\sin 1} \right)^{\frac{\sin 1}{\sin x - \sin 1}} \right]^{\left[\frac{\sin x - \sin 1}{\sin 1} \cdot \frac{1}{x-1} \right]} \dots \dots \dots 1p$$

$$= e^{\frac{2}{\sin 1} \cdot \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin \frac{x-1}{2} \cdot \cos \frac{x+1}{2}}{x-1}} = e^{\frac{2}{\sin 1} \cdot \frac{1}{2} \cdot \cos 1}, \text{ deci } L = e^{\text{ctg} 1} \dots \dots \dots 1p$$

c) Avem

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[n]{1+x} - \sqrt[n]{1-x}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^{\frac{1}{n}} - (1-x)^{\frac{1}{m}}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^{\frac{1}{n}} - 1 - ((1-x)^{\frac{1}{m}} - 1)}{x} \dots \dots \dots 1p$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^{\frac{1}{n}} - 1}{x} + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1-x)^{\frac{1}{m}} - 1}{-x} = \frac{1}{n} + \frac{1}{m}, \text{ deci } L = \frac{m+n}{m \cdot n} \dots \dots \dots 1p$$

2). Prin înmulțirea relației $A \cdot B^{-1} + A^{-1} \cdot B = I_{2n}$ cu A la stânga, respectiv cu B la dreapta obținem

$A^2 + B^2 = AB$, de unde $(A - B)^2 = -BA \dots \dots \dots 1p$

Analog prin înmulțirea cu A^{-1} la stânga și cu B^{-1} la dreapta în relația inițială obținem

$(A^{-1})^2 + (B^{-1})^2 = A^{-1} \cdot B^{-1} = (BA)^{-1} \dots \dots \dots 1p$

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

BAREM DE CORECTARE Clasa a XI-a

ETAPA LOCALĂ

13.02.2010

Cum $(A - B)^2 \cdot \left[(A^{-1})^2 + (B^{-1})^2 \right] = -(BA) \cdot (BA)^{-1} = -I_{2n}$, prin trecere la determinanți obținem: $\det(A - B)^2 \cdot \det[(A^{-1})^2 + (B^{-1})^2] = 1$ 3p

3) i. Avem $\lim_{x \rightarrow \infty} x \left(a \cdot \sqrt{1 + \frac{a}{x}} + b \cdot \sqrt{1 + \frac{b}{x}} - 2 \right) \in R \Rightarrow \infty \cdot (a + b - 2) \in R$

Dacă $a + b - 2 > 0 \Rightarrow \infty \cdot (a + b - 2) = \infty \notin R$

Dacă $a + b - 2 < 0 \Rightarrow \infty \cdot (a + b - 2) = -\infty \notin R$

Deci $a + b = 2$ și atunci avem $\lim_{x \rightarrow \infty} x \left[\left(a \cdot \sqrt{1 + \frac{a}{x}} - a \right) + \left(b \cdot \sqrt{1 + \frac{b}{x}} - b \right) \right] = 1 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{a \cdot \left(\sqrt{1 + \frac{a}{x}} - 1 \right)}{\frac{1}{x}} + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{b \cdot \left(\sqrt{1 + \frac{b}{x}} - 1 \right)}{\frac{1}{x}} = 1$$

$$\text{Deci } \lim_{x \rightarrow \infty} a \cdot \frac{\left(1 + \frac{a}{x} \right)^{\frac{1}{2}} - 1}{\frac{1}{x}} \cdot a + \lim_{x \rightarrow \infty} b \cdot \frac{\left(1 + \frac{b}{x} \right)^{\frac{1}{2}} - 1}{\frac{1}{x}} \cdot b = 1 \quad \text{sau } a^2 + b^2 = 2 \quad (1 \text{ p})$$

$$\text{Atunci avem } \begin{cases} a + b = 2 \\ a^2 + b^2 = 2 \end{cases} \Rightarrow a = b = 1 \quad (1 \text{ p})$$

ii) Avem sirurile $(u_n): u_n = 1 + 2^2 + \dots + n^n$
 $(v_n): v_n = n^n$

Avem 1. $v_n = n^n > 0, \forall n \in \mathbb{N}^*$

$$2. \lim_{n \rightarrow \infty} v_n = \infty$$

$$3. \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{u_{n+1} - u_n}{v_{n+1} - v_n} = 1 \quad (1 \text{ p})$$

Atunci pe baza lemei lui Stolz Cesaro avem:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{u_n}{v_n} = 1 \Rightarrow c = 1. \quad (1 \text{ p})$$

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
BAREM DE CORECTARE Clasa a XI-a

ETAPA LOCALĂ
13.02.2010

iii) Avem $m = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n + 3\sqrt{n+1} - n - 5\sqrt{n+1}}{\sqrt{n + 3\sqrt{n+1}} + \sqrt{n + 5\sqrt{n+1}}}$ (1p)

Atunci $m = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-2}{\sqrt{\frac{n}{n+1} + 3\frac{1}{\sqrt{n+1}}} + \sqrt{\frac{n}{n+1} + 5\frac{1}{\sqrt{n+1}}}}$, sau $m = -1$ (1p)

Înlocuind obținem funcția:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[3]{x^3 + 3x^2 + 2x + 1} - \sqrt[3]{x^3 - x + 1}$$

4) Se adună prima linie la a doua și a treia. (2p)

Se dă factor comun pe linia a doua și a treia și se obține 4. (2p)

Generalizare: $A \in M_3(R) \Rightarrow 2^{n-1} \mid \det A$ (3p)

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

Clasa a XII-a

1. Într-un grup (G, \cdot) de ordin 6 și element neutru e se consideră elementele $a, b, a \neq e, b \neq e$, astfel încât $a^3 = e, b^2 = e$. Fie $c = ab$.

a) Arătați că $c = ba^2$ sau $c = ba$.

b) Calculați ordinal lui c când $c = ba^2$ respectiv $c = ba$.

R.M.T.

2. Să se arate că:

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin^{2009} x + \cos^2 x}{\sin^{2009} x + \cos^{2009} x + 1} dx < \lim_{n \rightarrow \infty} n \int_{\frac{1}{n+1}}^{\frac{1}{n}} \frac{\sin x}{x^2} dx.$$

3. Determinați primitivele funcției: $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2 \frac{x - \arctg x}{(1+x^2)^2 (\arctg x)^3}$.

4. Fie A un inel și funcția $f: A \times A \rightarrow A$ definită prin $f(x, y) = (xy)^2 - x^2 y^2$.

a) Calculați valoarea expresiei:

$E(x, y) = f(1+x, 1+y) - f(1+x, y) - f(x, 1+y) + f(x, y)$, unde 1 este elementul unitate al inelului A .

b) Dacă inelul A are proprietatea că $x+x=0$ implică $x=0$ și dacă $(x, y)^2 - 2(y, x)^2 = x^2 y^2 - y^2 x^2, \forall x, y \in A$, atunci A este comutativ.

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

BAREM DE CORECTARE

Clasa a XII-a

XII.1. a) $\text{ord } a = 3, \text{ord } b = 2$; elementele e, a, a^2, b sunt distincte (e, a, a^2 nu au ordinul 2) (2p)

Elementele b, ba, ba^2 sunt distincte și fiecare dintre acestea este diferit de e, a, a^2 . Rezultă $G = \{e, a, a^2, b, ba, ba^2\}$. (2p)

Deoarece c este diferit de e, a, a^2, b , deducem $c \in \{ba, ba^2\}$ (1p)

b) Dacă $c = ba^2$, atunci $c^2 = e$ și $\text{ord } c = 2$. Dacă $c = ba$, atunci $c^2 = a^2 \neq e; c^3 = b \neq e; c^4 = a \neq e; c^5 = ba^2 \neq e; c^6 = e$ și $\text{ord } c = 6$. (2p)

XII.2. Notăm $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin^{2009} x + \cos^2 x}{\sin^{2009} x + \cos^{2009} x + 1} dx$ și $J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos^{2009} x + \sin^2 x}{\sin^{2009} x + \cos^{2009} x + 1} dx$. (1p)

Atunci $I + J = \frac{\pi}{2}$ și $x = \frac{\pi}{2} - t$ conduce la $I = J$, deci $I = \frac{\pi}{4}$. (2p)

Dacă $x \in \left[\frac{1}{n+1}, \frac{1}{n}\right]$, avem: $n^2 \sin x \leq \frac{\sin x}{x^2} \leq (n+1)^2 \sin x$;

$$n^2 \int_{\frac{1}{n+1}}^{\frac{1}{n}} \sin x dx \leq \int_{\frac{1}{n+1}}^{\frac{1}{n}} \frac{\sin x}{x^2} dx \leq (n+1)^2 \int_{\frac{1}{n+1}}^{\frac{1}{n}} \sin x dx;$$

$$2n^3 \sin \frac{1}{2n(n+1)} \sin \frac{2n+1}{2n(n+1)} \leq n \int_{\frac{1}{n+1}}^{\frac{1}{n}} \frac{\sin x}{x^2} dx \leq 2(n+1)^2 n \sin \frac{1}{2n(n+1)} \sin \frac{2n+1}{2n(n+1)};$$

Obținem $\lim_{n \rightarrow \infty} n \int_{\frac{1}{n+1}}^{\frac{1}{n}} \frac{\sin x}{x^2} dx = 1$. (3p) Avem $\frac{\pi}{4} < 1$. (1p)

XII.3. Fie $t = \arctg x$. Atunci $x = t g t$, $dt = \frac{1}{1+x^2} dx$, $1+x^2 = 1+t g^2 t = \frac{1}{\cos^2 x}$. (1p)

$$\text{Avem de calculat: } 2 \int \frac{t g t - t}{\frac{1}{\cos^2 t} t^3} dt = 2 \int \frac{\sin t \cos t - t \cos^2 t}{t^3} dt \quad (2p)$$

Folosim integrarea prin părți :

$$\begin{aligned} 2 \int (\sin t \cos t - t \cos^2 t) \left(-\frac{1}{2t^2} \right)' dt &= \frac{t \cos^2 - \sin t \cos t}{t^2} + \int \frac{2t \sin t \cos t - \sin^2 t}{t^2} dt = \\ &= \frac{t \cos^2 t - \sin t \cos t}{t^2} + \frac{\sin^2 t}{t} + C = \frac{t - \sin t \cos t}{t^2} + C \end{aligned} \quad (3 p)$$

Rezultă că primitivele căutate sunt: $\frac{\arctg x - \frac{x}{1+x^2}}{(\arctg x)^2} + C$. (1 p)

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII,
TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

SOCIETATEA DE ȘTIINTE MATEMATICE

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BIHOR

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

**ETAPA LOCALĂ
13.02.2010**

BAREM DE CORECTARE
Clasa a XII-a

XII.4. a) Deoarece $f(x, y) = (xy)^2 - x^2y^2 = xyxy - xxyy = x(yx - xy)y$, (1p)

se poate scrie:

$$f(1+x, y) = (1+x)(yx - xy)y, \quad f(x, 1+y) = x(yx - xy)(1+y),$$

$$f(1+x, 1+y) = (1+x)(yx - xy)(1+y) \Rightarrow E(x, y) = yx - xy \quad (2 \text{ p})$$

b) Scriind relația $(xy)^2 - (yx)^2 = x^2y^2 - y^2x^2$ pentru $x+1$ și y rezultă prin scădere $xy^2 = y^2x$.
(2p)

La fel scriind pentru x și $y+1$ se obține $(xy - yx) + (xy - yx) = 0$. (1 p)

Din ipoteză rezultă $xy = yx$. (1 p)

Notă :

- toate subiectele sunt obligatorii
- timp de lucru 3 h
- fiecare problemă se notează cu puncte întregi de la 0 la 7

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

etapa locală

Clasa a V- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

- 3p) 1. Să se demonstreze că printre oricare șapte numere întregi există două numere a
căror diferență este număr par și divizibil prin 3.
- 4p) 2. Aflați toate numerele $x, y, z \in \mathbb{N}$ care verifică relația $3^x + 6^y + 9^z = 731$.

SUBIECTUL II (7p)

- Un număr de forma \overline{abba} se numește „înalț” dacă $a \leq b$ și se numește „scund” dacă $a > b$ (de exemplu 1331 este „înalț” și 3113 este „scund”).
- 2p) a) Câte numere „înalte” există și câte „scunde”?
- 3p) b) Câte numere „înalte” divizibile cu 3 există?
- 2p) c) Câte numere „scunde” pătrate perfecte există?

SUBIECTUL III (7p)

- 3p) 1. Aflați toate numerele naturale de forma \overline{abcd} divizibile cu 21 care sunt pătrate
perfecte.
- 4p) 2. Arătați că $77777^3 < 22222^3 \cdot 8^2$.

G.M. 2/2009, problema E:13777

NOTĂ: *Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.*
Timp de lucru – 2 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a V- a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I (7p)

1. Diferența este număr par și divizibil cu 3 \Rightarrow diferența este divizibilă cu 61p
Teorema împărțirii cu rest la 61p
Folosirea principiului lui Dirichlet și finalizare 1p
2. $3^x + 6^y + 9^z : 3$ pentru x, y, z nenule dar 731 nu se divide la 3 1p
Demonstrarea faptului că două necunoscute dintre x, y, z sunt nule 1p
Studierea cazurilor $x = y = 0$; $x = z = 0$; $y = z = 0$ și finalizare 2p

SUBIECTUL II (7p)

- a) \overline{abba} sunt exact câte numere de forma \overline{ab} , adică 901p
 \overline{abba} înalt $\Rightarrow a = 1, b \in \{1, 2, \dots, 9\}$
 $a = 2, b \in \{2, \dots, 9\}$
.....
 $a = 9, b = 9$
Deci înalte sunt $1 + 2 + \dots + 9 = 45$ și finalizare 1p
- b) $\overline{abba} : 3 \Leftrightarrow \overline{ab} : 3$ 1p
Studierea cazurilor pentru $a = 1, \dots, a = 9$ 1p
Finalizare 1p
- c) \overline{abba} scund $\Rightarrow b < a$;
 $\overline{abba} = 1001a + 110b : 11 \Rightarrow \overline{abba} : 11^2$ pentru a fi pătrat perfect 1p
 \overline{abba} pătrat perfect $\Rightarrow a \in \{0, 1, 4, 5, 6, 9\}$
Tratarea situațiilor în funcție de a și dem. că nici unul nu este pătrat perfect 1p

SUBIECTUL III (7p)

1. $abcd$ pătrat perfect și $\overline{abcd} : 21 \Rightarrow \overline{abcd} = 3^2 \cdot 7^2 \cdot k^2, k \in \mathbb{N}$ 1p
Determinarea valorilor lui k astfel încât $3^2 \cdot 7^2 \cdot k^2$ să aibă patru cifre 1p
Finalizare 1p
2.
$$\left. \begin{aligned} 77777^3 &= 7^3 \cdot 11111^3 \\ 22222^3 &= 2^3 \cdot 11111^3 \end{aligned} \right\}$$
 1p
Compararea numerelor 7^3 și 8^3 și finalizare 2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

etapa locală

Clasa a VI- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

- 3p) 1. Fie x, y numere naturale nenule. Demonstrați că dacă $(x + 4y)$ este divizibil cu 7, atunci fracția $\frac{x + 4y}{2x + y}$ este reductibilă.
- G.M.5/2009, problema E:13830
- 4p) 2. O bunică are doi nepoți. Vârsta bunicii se exprimă printr-un număr de două cifre, fiecare cifră fiind vârsta unuia dintre nepoți. Dacă la vârsta bunicii se adaugă vârstele celor doi nepoți se obține 83 de ani. Ce vârstă are bunica?

SUBIECTUL II (7p)

- Fie numărul natural $n \in \mathbb{N}^*$. Numărul $a \in \mathbb{N}^*$ se numește „*prietenul lui n*” dacă prin împărțirea lui a la n se obține câtul egal cu restul.
- 2p) a) Determinați restul împărțirii unui „*prieten al lui n*” la numărul $n + 1$.
- 5p) b) Determinați suma tuturor „*prietenilor numărului 2010*”.

SUBIECTUL III (7p)

- 3p) 1. Demonstrați că oricum am alege 41 de numere naturale nenule diferite a căror sumă nu depășește 1280, există cel puțin două dintre ele a căror sumă este egală cu 41.
- 4p) 2. În jurul punctului O se consideră unghiurile $\sphericalangle AOB$, $\sphericalangle BOC$, $\sphericalangle COD$, $\sphericalangle DOE$ și $\sphericalangle EOA$ astfel încât măsurile lor sunt direct proporționale cu cinci numere naturale consecutive. Știind că $\frac{m(\sphericalangle AOB)}{m(\sphericalangle BOE)} = \frac{1}{3}$, demonstrați că punctele A , O și D sunt coliniare.

NOTĂ: *Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.*
Timp de lucru – 2 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
etapă locală

Clasa a VI- a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I (7p)

1. $x + 4y : 7$ și 7 număr prim $\Rightarrow \frac{x + 4y}{2x + y}$ este reductibilă dacă $2x + y : 7$ 1p
- $2x + 8y : 7$ 1p
- $2x + y : 7$ 1p
2. Fie a, b vârstele nepoților
- $\overline{ab} + a + b = 83$ 1p
- $11a + 2b = 83$ 1p
- Finalizare $a = 7, b = 3$ 2p

SUBIECTUL II (7p)

- a) a „prietenul lui n ” $\Rightarrow a = n \cdot c + c, c < n$ 1p
- $a = c(n + 1) \Rightarrow$ restul împărțirii la $n + 1$ este 0 1p
- b) $a = 2010c + c, c < 2010$ 1p
- $a = 2011c, c < 2010, c \in \mathbb{N}^*$ 1p
- Toți prietenii lui 2010 sunt $1 \cdot 2011, 2 \cdot 2011, \dots, 2009 \cdot 2011$ 1p
- Suma = $(1 + 2 + 3 + \dots + 2009) \cdot 2011 = 2009 \cdot 1005 \cdot 2011$ 2p

SUBIECTUL III (7p)

1. Fiecare pereche $(1, 40), (2, 39), (3, 38), \dots, (20, 21)$ trebuie să conțină cel mult unul dintre numere 1p
- Numerele care au suma minimă sunt: 1, 2, 3, ..., 20, 41, 42, ..., 61 1p
- Suma numerelor este 1281. Finalizare 1p
2. Notăm măsurile unghiurilor cu a, b, c, d, e . Atunci $a + b + c + d + e = 360^\circ$ 1p
- $\frac{a}{a + e} = \frac{1}{3} \Rightarrow e = 2a$ 1p
- $\frac{a}{n} = \frac{b}{n + 1} = \frac{c}{n + 2} = \frac{d}{n + 3} = \frac{e}{n + 4} \Rightarrow n = 4$ 1p
- $m(\sphericalangle AOD) = a + b + c = 180^\circ$. Finalizare 1p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

etapa locală

Clasa a VII- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

3p)

a) Să se demonstreze că:

$$\frac{x+n}{n+1} \geq \frac{n+3}{2x+n+1}, \forall x \in \mathbb{N}^+ \text{ și } \forall n \in \mathbb{N}.$$

4p)

b) Să se determine $x \in \mathbb{N}$ pentru care este verificată egalitatea:

$$\frac{x+1}{2} + \frac{x+2}{3} + \dots + \frac{x+2009}{2010} = \frac{5}{2x+3} + \frac{6}{2x+4} + \dots + \frac{2013}{2x+2011}$$

SUBIECTUL II (7p)

Se dau numerele raționale $a_1, a_2, \dots, a_{2010}$ astfel încât: $a_1 = \frac{1}{2}$; $a_2 = 1 - \frac{1}{a_1 + 1}$;

$$a_3 = 1 - \frac{1}{a_1 a_2 + 1}; \dots; a_{2010} = 1 - \frac{1}{a_1 a_2 \dots a_{2009} + 1}.$$

Să se arate că:

3p)

a) $a_1, a_2, \dots, a_{2010} > 0$

4p)

b) $a_1 + a_2 + \dots + a_{2010} < 1$

SUBIECTUL III (7p)

7p) Se dă un triunghi cu laturile de lungimi a, b respectiv c , unde $a, b, c \in \mathbb{N}^+$ și $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 1$.

Să se stabilească natura triunghiului știind că perimetrul său este un număr impar.

SUBIECTUL IV (7p)

Considerăm triunghiul isoscel ABC ($[AB] \equiv [AC]$) cu $[AD]$ mediană și (DM bisectoarea unghiului ADC unde $M \in AC$). Perpendiculara din D pe AB intersectează pe AC în Q și pe AB în N . Arătați că:

4p)

a) $\left(\frac{AM}{MC}\right)^2 = \frac{AN}{NB}$;

3p)

b) triunghiul MDQ este isoscel.

G.M. 7-8-9/2009, problema E:13785

NOTĂ: Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.

Timp de lucru – 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Clasa a VII- a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I (7p)

a) $x + n \geq n + 1, \forall x \in \mathbb{N}^*$	1p
$2x + n + 1 \geq n + 3, \forall x \in \mathbb{N}^*$	1p
Finalizare	1p
b) $\frac{x+1}{2} + \frac{x+2}{3} + \dots + \frac{x+2009}{2010} > 2009, \forall x > 1$	1p
$\frac{5}{2x+3} + \dots + \frac{2013}{2x+2011} < 2009, \forall x > 1$	1p
Pentru $x = 0$ raționament analog	1p
$x = 1$ soluție unică	1p

SUBIECTUL II (7p)

a) $a_1 = \frac{1}{2} > 0; \quad a_2 = 1 - \frac{1}{a_1 + 1} = \frac{a_1}{a_1 + 1} > 0$ $a_3 = 1 - \frac{1}{a_1 a_2 + 1} = \frac{a_1 a_2}{a_1 a_2 + 1} > 0$	2p
$a_{2010} = 1 - \frac{1}{a_1 a_2 \dots a_{2009} + 1} = \frac{a_1 a_2 \dots a_{2009}}{a_1 a_2 \dots a_{2009} + 1} > 0$	1p
b) $a_2 = \frac{a_1}{a_1 + 1} \Rightarrow a_2(a_1 + 1) = a_1 \Rightarrow a_2 a_1 + a_2 = a_1 \Rightarrow a_2 = a_1 - a_1 a_2$ $a_3 = \frac{a_1 a_2}{a_1 a_2 + 1} \Rightarrow a_3(a_1 a_2 + 1) = a_1 a_2 \Rightarrow a_3 = a_1 a_2 - a_1 a_2 a_3$ $a_{2010} = \frac{a_1 a_2 \dots a_{2009}}{a_1 a_2 \dots a_{2009} + 1} \Rightarrow a_{2010} = a_1 a_2 \dots a_{2009} - a_1 a_2 \dots a_{2009} a_{2010}$	2p
Adunăm relațiile de mai sus și obținem: $a_1 + a_2 + \dots + a_{2010} = 2a_1 - a_1 a_2 \dots a_{2009} a_{2010} = 1 - a_1 a_2 \dots a_{2010} < 1$	2p

Subiectul III (7p)

$a + b + c = \text{impar} \Rightarrow$ unul sau toate trei impare	1p
Presupun $a \leq b \leq c$ și studiez cazurile $a = 1$ (nu convine)	
$a = 2 \Rightarrow \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{2} \Rightarrow b = c = 4$ (nu convine) sau $b = 3, c = 6$ (nu convine deoarece nu verifică inegalitatea triunghiulară)	2p
$a = 3 \Rightarrow b = c = 3 \Rightarrow$ triunghi echilateral	1p

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI BOTOȘANI

Etapa locală a olimpiadei de MATEMATICĂ

Dacă $a \geq 4 \Rightarrow b, c > 4 \Rightarrow \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} < 1 \Rightarrow$ pentru $a \geq 4$ nu mai există situații convenabile	2p
Analog pentru celelalte situații de ordonare a numerelor a, b, c	1p

Subiectul IV (7p)

a) $\frac{AM}{MC} = \frac{AD}{DC}$ (1) din teorema bisectoarei	1p
$\triangle AND \sim \triangle ADC \Rightarrow \frac{AN}{ND} = \frac{AD}{DC}$ (2) \Rightarrow din (1) și (2) $\frac{AM^2}{MC^2} = \frac{AN^2}{ND^2}$ (3)	2p
$\triangle AND \sim \triangle DBN \Rightarrow ND^2 = AN \cdot NB$ și finalizare	1p
b) $m(\sphericalangle NDB) = m(\sphericalangle CDQ) = x \Rightarrow m(\sphericalangle NDB) = m(\sphericalangle BAD) = m(\sphericalangle DAC) = x$	1p
DM bisectoare $\Rightarrow m(\sphericalangle ADM) = m(\sphericalangle MDC) = 45^\circ$ $\Rightarrow m(\sphericalangle MDQ) = m(\sphericalangle DMQ) = 45^\circ + x$	2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

etapa locală

Clasa a VIII- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

- 3p) a) Să se demonstreze că $\sqrt{\frac{a}{b}} + \sqrt{\frac{b}{a}} \geq 2, \forall a, b \in (0, +\infty)$. În ce situație inegalitatea dată devine egalitate?
- 3p) b) Să se demonstreze că $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a} \geq 3, \forall a, b, c \in (0, \infty)$. În ce situație inegalitatea devine egalitate?
- 1p) c) Să se rezolve ecuația: $2^x + \left(\frac{2}{3}\right)^x + \left(\frac{3}{4}\right)^x = 3$

SUBIECTUL II (7p)

- 3p) a) Să se calculeze $\left[\sqrt{n^2 + n} \right], n \in \mathbb{N}^*$
- 4p) b) Să se determine ultima cifră a numărului $\left[10\sqrt{n^2 + n} \right], n \in \mathbb{N}^*$

SUBIECTUL III (7p)

- 7p) Fie un paralelipiped dreptunghic cu dimensiunile a, b respectiv c .
Știind că $a, b, c \in \mathbb{N}^*$, $ab + bc + ac = abc$ și $a < b < c$ să se demonstreze că $d + a = b + c$, unde d este lungimea diagonalei paralelipipedului.

SUBIECTUL IV(7p)

- 7p) Se consideră piramida patrulateră regulată $VABCD$ cu baza $ABCD$ și un plan α , $\alpha \nparallel (ABC)$ care intersectează segmentele (VA) , (VB) , (VC) și (VD) în punctele M, N, P și respectiv Q . Arătați că: $\frac{MA}{MV} + \frac{PC}{PV} = \frac{NB}{NV} + \frac{QD}{QV}$.

NOTĂ: *Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.*
Timp de lucru – 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a VIII- a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I (7p)

a) Aplicând $m_a \geq m_g$ obținem $\frac{\sqrt{\frac{a}{b}} + \sqrt{\frac{b}{a}}}{2} \geq 2\sqrt{\sqrt{\frac{a}{b}} \cdot \sqrt{\frac{b}{a}}}$	2p
Finalizare	0,5p
Egalitate pentru $a = b$	0,5p
b) $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} \geq 2\sqrt{\frac{a}{c}}$	1p
$\frac{c}{a} + 1 \geq 2\sqrt{\frac{c}{a}}$	1p
Finalizare folosind a) și determinare condiție de egalitate $a = b = c$	1p
c) $x = 0$ soluție unică folosind b)	1p

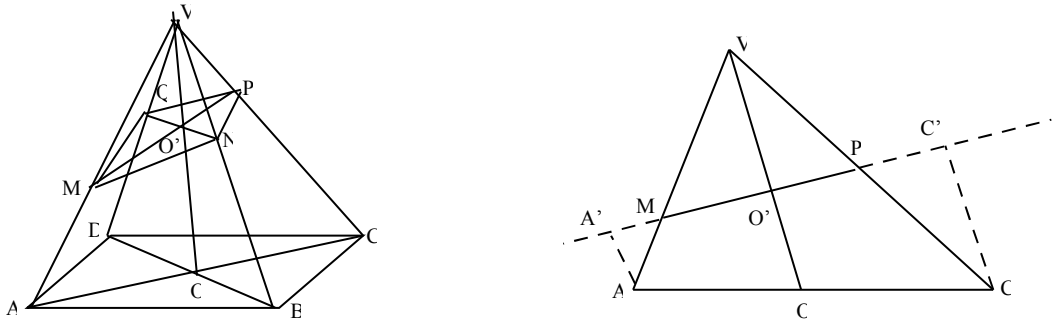
SUBIECTUL II (7p)

a) $n^2 < n(n+1) < (n+1)^2$	1p
$n < \sqrt{n(n+1)} < n+1$	1p
$\left[\sqrt{n(n+1)} \right] = n$	1p
b) $\left(n + \frac{2}{5} \right)^2 < n(n+1) < \left(n + \frac{1}{2} \right)^2$	2p
$10n+4 < 10\sqrt{n^2+n} < 10n+5$	1p
Ultima cifră a numărului $\left[10\sqrt{n(n+1)} \right]$ este 4.	1p

Subiectul III (7p)

Relația dată se rescrie $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 1$ $a = 1$ nu convine	1p
$a = 2 \Rightarrow \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{2} \Rightarrow b = c = 4$ (nu convine) sau $b = 3, c = 6$	2p
Pentru $a \geq 3 \Rightarrow b, c > 3 \Rightarrow \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} < 1$	2p
Deci $a = 2, b = 3, c = 6 \Rightarrow d = 7$	1p
Finalizare	1p

Subiectul IV (7p)

	
<p>Considerăm $AC \cap BD = \{O\}$ și $MP \cap NQ = \{O'\}$</p> <p>În triunghiul $\triangle VAC$ construim paralelele $AA' \parallel VO$ și $CC' \parallel VO$ unde punctele $A', C' \in MP$.</p> <p>În mod evident obținem că $\triangle AA'M \sim \triangle VO'M$ și $\triangle CC'P \sim \triangle VO'P$ de unde rezultă</p> <p>egalitățile: $\left. \begin{aligned} \frac{MA}{MV} &= \frac{AA'}{VO'} \\ \frac{PC}{PV} &= \frac{CC'}{VO'} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{MA}{MV} + \frac{PC}{PV} = \frac{AA'}{VO'} + \frac{CC'}{VO'} = \frac{AA' + CC'}{VO'} \quad (1)$</p>	3p
<p>În trapezul $AA'C'C$ avem OO' linie mijlocie, deci $AA' + CC' = 2 \cdot OO'$ (2)</p> <p>Din relațiile (1) și (2) rezultă că: $\frac{MA}{MV} + \frac{PC}{PV} = \frac{2 \cdot OO'}{VO'}$</p>	3p
<p>În mod analog se arată că: $\frac{NB}{NV} + \frac{QD}{QV} = \frac{2 \cdot OO'}{VO'}$ de unde rezultă egalitatea dorită.</p>	1p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a IX- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

Se consideră expresia

$$E(x) = \sqrt{18 + 3x - 8\sqrt{3x + 2}} + \sqrt{11 + 3x - 6\sqrt{3x + 2}}$$

- 4p) a) Să se afle valorile reale ale lui x pentru care expresia are sens;
3p) b) Să se arate că există un interval pe care expresia este constantă.

SUBIECTUL II (7p)

Se consideră mulțimile $A = \left\{ a_n \mid a_n = \frac{2n+1}{2n-1}, n \in N^* \right\}$ și $B = \left\{ b_k \mid b_k = \frac{2k}{2k-1}, k \in N^* \right\}$.

- 1p) a) Să se arate că A și B sunt mulțimi disjuncte;
3p) b) Să se arate că în mulțimea A există trei elemente distincte în progresie aritmetică;
3p) c) Să se arate că între b_{k+1} și b_k există două elemente ale mulțimii A .

Prof. Gheorghe Oniciuc

SUBIECTUL III (7p)

Fie triunghiul ABC . Să se arate că:

- 2p) a) $D \in BC \Leftrightarrow \exists \alpha \in R$ astfel ca $\overrightarrow{AD} = \alpha \overrightarrow{AB} + (1 - \alpha) \overrightarrow{AC}$;
2p) b) $D \in (BC) \Leftrightarrow \exists \alpha \in (0,1)$ astfel ca $\overrightarrow{AD} = \alpha \overrightarrow{AB} + (1 - \alpha) \overrightarrow{AC}$;
3p) c) Dacă $D \in (BC)$ atunci $AD \cdot BC < AB \cdot DC + AC \cdot BD$.

SUBIECTUL IV (7p)

În triunghiul ABC pentru care lungimea laturii AB este diferită de lungimea laturii AC , considerăm M mijlocul laturii BC . Fie P, Q puncte variabile pe $[AB]$ respectiv $[AC]$, astfel ca $BP = CQ$ și R mijlocul lui (PQ) .

- 5p) a) Să se arate că RM este paralelă cu bisectoarea unghiului BAC ;
2p) b) Să se afle locul geometric al punctului R .

NOTĂ: Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.
Timp de lucru – 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a IX- a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I

- a) Scrierea de patrate perfecte sub radicali 2p
 $x \in \left[-\frac{2}{3}, \infty\right)$ 2p
b) Scrierea lui E cu moduli 1p
Explicitarea modurilor 1p
Finalizare 1p

SUBIECTUL II

- a) $a_n = b_k \Rightarrow 2(2k-1) = 2n-1$ Contradicție 1p
b) $a_n = \frac{a_m + a_k}{2} \Leftrightarrow (2m-1)(2p-1) = (2n-1)(p+m-1)$ 1p
Se deduce ca , de exemplu, $n=3, m=2$ și $p=8$ verifica relatia 2p
c) $b_{k+1} < a_p < b_k$ 2p
Se gaseste $p=2k$ și $p=2k+1$ 1p

SUBIECTUL III

- a) $D \in BC \Rightarrow \overrightarrow{CD}$ este coliniar cu \overrightarrow{CB} , deci exista $\alpha \in R$ astfel ca $\overrightarrow{CD} = \alpha \overrightarrow{CB}$ 1p
Finalizare 1p
b) Se ia $\alpha = \frac{CD}{CB} \in (0,1)$ 2p
c) $\overrightarrow{AD} = \frac{DC}{BC} \overrightarrow{AB} + \frac{BD}{BC} \overrightarrow{AC}$ 1p
Modulul sumei vectorilor mai mic ca suma modurilor si finalizare 2p

SUBIECTUL IV

- a) Fie $\overrightarrow{u}, \overrightarrow{v}$ versorii vectorilor \overrightarrow{AB} și \overrightarrow{AC} și $\lambda = \frac{PB}{AB}$ și AD bisectoarea unghiului A, D pe BC.
 $\overrightarrow{RM} = \frac{\lambda}{2} \left(\overrightarrow{u} + \overrightarrow{v} \right)$ 2p
 $\overrightarrow{AD} = \frac{bc}{b+c} \left(\overrightarrow{u} + \overrightarrow{v} \right)$ 2p
Finalizare 1p
b) Locul geometric este segmentul $[MN]$ cu MN paralel cu AD și N situat pe latura ce mai mare dintre AB și AC 2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a X- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

Se consideră perechile de numere complexe z_1, z_2 pentru care sunt satisfăcute relațiile:

$$i) |z_1| = |z_2| = a \in (0, \infty)$$

$$ii) |z_1^2 + z_1 z_2 + z_2^2| = a^2$$

3p) a) Să se demonstreze că dacă $\frac{z_1}{z_2} \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ atunci $z_1^{2010} + z_2^{2010} \in \mathbb{R}$;

1p) b) Să se demonstreze că dacă $\frac{z_1}{z_2} \in \mathbb{R}$ atunci $z_1^{2009} + z_2^{2009} = 0$

3p) c) Să se demonstreze că dacă $\frac{z_1}{z_2} \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ atunci $|z_1^{2009} + z_2^{2009}| = a^{2009} \sqrt{2}$

Propusă de prof. Daniel Năstruț

SUBIECTUL II (7p)

4p) 1. Să se arate că $\forall n \in \mathbb{N}^*$ are loc egalitatea:

$$\left[\sqrt{n^2 + n + 1} + \sqrt{n^2 - n + 1} \right] = \left[\sqrt{4n^2 + 3} \right]$$

Problema 23962, G. M., pag. 368

3p) 2. Fie $a, b \in \mathbb{C}^*$ și funcția $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}, f(z) = az + b$. Să se arate că dacă punctele de afixe $f(z_1), f(z_2), f(z_3)$ sunt coliniare, atunci și punctele de afixe z_1, z_2, z_3 sunt coliniare.

SUBIECTUL III (7p)

Fie $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ care îndeplinește următoarele condiții:

$$i) f(f(n)) = n, \forall n \in \mathbb{Z}$$

$$ii) f(f(n-2)-2) = n, \forall n \in \mathbb{Z}$$

$$iii) f(1) = 0$$

2p) a) Demonstrați că f este bijectivă;

5p) b) Determinați f și f^{-1}

Propusă de prof. Daniel Poroșniuc

SUBIECTUL IV (7p)

7p) Să se rezolve în \mathbb{R} ecuația:

$$4^x \cdot 9^{\frac{1}{x}} + 9^x \cdot 4^{\frac{1}{x}} + 6^{x+\frac{1}{x}} = 108$$

G. M. 2/2009 – problema 26107

NOTĂ: Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.
Timp de lucru – 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a X- a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I

a) $|z_1|^2 = z_1 \cdot \overline{z_1} = z_2 \cdot \overline{z_2} = |z_2|^2 = a^2$; $\overline{z_1} = \frac{a^2}{z_1}$; $\overline{z_2} = \frac{a^2}{z_2}$;

$$|z_1^2 + z_1 z_2 + z_2^2| = a^2 \Rightarrow (z_1^2 + z_1 z_2 + z_2^2) \overline{(z_1^2 + z_1 z_2 + z_2^2)} = a^4$$

$$(z_1^2 + z_1 z_2 + z_2^2)^2 = (z_1 z_2)^2 \Rightarrow (z_1 + z_2)^2 (z_1^2 + z_2^2) = 0 \dots\dots\dots 2p$$

Finalizare $\dots\dots\dots 1p$

b) $\frac{z_1}{z_2} \in \mathbb{R} \Rightarrow z_1 = -z_2$, finalizare $\dots\dots\dots 1p$

c) $\frac{z_1}{z_2} \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R} \Rightarrow z_1 = \pm i z_2 \dots\dots\dots 1p$

Finalizare $\dots\dots\dots 2p$

SUBIECTUL II

1. $n + \frac{1}{2} < \sqrt{n^2 + n + 1} < n + 1, \forall n \in \mathbb{N}^* \dots\dots\dots 1p$

$$n - \frac{1}{2} < \sqrt{n^2 - n + 1} \leq n, \forall n \in \mathbb{N}^* \dots\dots\dots 1p$$

$$2n < \sqrt{4n^2 + 3} < 2n + 1, \forall n \in \mathbb{N}^* \dots\dots\dots 1p$$

Finalizare $\dots\dots\dots 1p$

2. Punctele A, B, C de afixe a, b, c sunt coliniare $\Leftrightarrow \frac{a-b}{b-c} \in \mathbb{R} \dots\dots\dots 1p$

Fie M_1, M_2, M_3 de afixe z_1, z_2 , respectiv z_3 și P_1, P_2, P_3 de afixe $f(z_1), f(z_2)$, respectiv $f(z_3)$.

$$P_1, P_2, P_3 \text{ coliniare} \Rightarrow \frac{f(z_1) - f(z_2)}{f(z_2) - f(z_3)} \in \mathbb{R} \dots\dots\dots 1p$$

$$\text{Rezultă } \frac{z_1 - z_2}{z_2 - z_3} \in \mathbb{R} \Rightarrow M_1, M_2, M_3 \text{ coliniare} \dots\dots\dots 1p$$

SUBIECTUL III

$$f \text{ injectivă} \dots\dots\dots 1p$$

$$f \text{ surjectivă} \dots\dots\dots 1p$$

$$f(n-2) - 2 = f(n), \forall n \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 1p$$

$$f(2k+1) = -2k = -(2k+1) + 1, \forall k \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 2p$$

$$f(-2k) = -2k + 1, \forall k \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 1p$$

$$f(n) = -n + 1, \forall n \in \mathbb{Z} \dots\dots\dots 0,5p$$

$$f^{-1} = f \dots\dots\dots 0,5p$$

Subiecte și bareme elaborate sau adaptate de:

Prof. Daniel Năstruț

Prof. Liviu Tiron

Prof. Daniel Poroșniuc

Prof. Nicolai Buzdugă

SUBIECTUL IV

Observăm că $x \neq 0$.

Pentru $x < 0$, membrul stâng este mai mic decât 3, deci ecuația nu are soluție 1p

Pentru $x > 0$, scriem membrul stâng $6^{x+\frac{1}{x}} \left[\left(\frac{2}{3}\right)^{x-\frac{1}{x}} + \left(\frac{3}{2}\right)^{x-\frac{1}{x}} + 1 \right]$ 2p

Dar $x + \frac{1}{x} \geq 2$, deci $6^{x+\frac{1}{x}} \geq 36$ 1p

$\left(\frac{2}{3}\right)^{x-\frac{1}{x}} + \left(\frac{3}{2}\right)^{x-\frac{1}{x}} \geq 2$ (inegalitatea mediilor), deci membrul stâng este ≥ 3 2p

Finalizare, $x = 1$ soluție unică
1p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a XI- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

- Fie $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix} \in S_3$, unde S_3 reprezintă mulțimea permutărilor de gradul 3.
- 3p) a) Să se rezolve ecuația $x^2 = \sigma$;
- 4p) b) Să se demonstreze că oricare ar fi ordinea factorilor, produsul tuturor permutărilor din S_3 este permutare impară.

SUBIECTUL II (7p)

- Fie $A \in M_3(C)$. Să se arate că:
- 4p) a) $\det(A - A^t) = 0$;
- 3p) b) Dacă $A \neq A^t$ atunci $\text{rang } A = 2$.

SUBIECTUL III (7p)

- Fie șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ strict crescător cu proprietatea:
- $$x_n^2(x_n^2 - 1) \geq x_n^3 \cdot x_{n+1} + 2x_n + 1, (\forall) n \geq 1.$$
- 7p) Să se arate că $x_n < -1, (\forall) n \geq 1$.

prof. Ioan Băetu

SUBIECTUL IV(7p)

- Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^3 + x$.
- 3p) a) Să se verifice că f este bijectivă;
- 4p) b) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f^{-1}(x)}{\sqrt[n]{x}}, n \geq 2$.

prof. Ioan Băetu

NOTĂ: *Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.*
Timp de lucru – 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a XI- a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I

I. a). Dacă $x(1) = 1 \Rightarrow x(1) = x(x(1)) = \sigma(1) = 3$, fals.....1p

Dacă $x(1) = 2 \Rightarrow x(2) = x(x(1)) = \sigma(1) = 3$

Atunci $x(3) = x(x(2)) = \sigma(2) = 1 \Rightarrow x = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$1p

Dacă $x(1) = 3 \Rightarrow x(3) = x(x(1)) = \sigma(1) = 3$, fals.1p

b) Se știe că dintre cele 6 permutări ale lui S_3 , 3 sunt pare și 3 sunt impare.....2p

Fie $\sigma_1, \sigma_2, \sigma_3, \sigma_4, \sigma_5, \sigma_6$ cele 6 permutări luate într-o ordine oarecare. Rezultă :

$$\varepsilon(\sigma_1 \cdot \sigma_2 \cdot \sigma_3 \cdot \sigma_4 \cdot \sigma_5 \cdot \sigma_6) = (-1)^{m(\sigma_1)} \cdot (-1)^{m(\sigma_2)} (-1)^{m(\sigma_3)} (-1)^{m(\sigma_4)} (-1)^{m(\sigma_5)} (-1)^{m(\sigma_6)} =$$

$$= (-1)^{m(\sigma_1) + m(\sigma_2) + m(\sigma_3) + m(\sigma_4) + m(\sigma_5) + m(\sigma_6)} = -1 \dots\dots\dots 2p$$

SUBIECTUL II

a) Fie $B = A - A^t \Rightarrow B^t = A^t - A = -B$ 2p

Cum $\det B = \det(B^t) \Rightarrow \det B = \det(-B) = (-1)^3 \cdot \det B = -\det B \Rightarrow \det B = 0$ 2p

b) Fie $A = \begin{pmatrix} a & b & c \\ m & n & p \\ q & r & s \end{pmatrix} \Rightarrow A^t = \begin{pmatrix} a & m & q \\ b & n & r \\ c & p & s \end{pmatrix} \Rightarrow A - A^t = \begin{pmatrix} 0 & b-m & c-q \\ m-b & 0 & p-r \\ q-c & r-p & 0 \end{pmatrix}$1p

Din (1) $\Rightarrow \det(A - A^t) = 0 \Rightarrow \text{rang}(A - A^t) \leq 2$ 1p

Dacă $\text{rang}(A - A^t) < 2$, atunci toți minorii diagonali de ordinul 2 din matricea $A - A^t$ sunt 0.

Rezultă $(b-m)^2 = (p-r)^2 = (c-q)^2 = 0 \Rightarrow m=b, p=r, c=q \Rightarrow A = A^t$, fals.....1p

SUBIECTUL III

Din ipoteza rezultă :

(1) $x_n^3(x_{n+1} - x_n) \leq -(1+x_n)^2 \leq 0, (\forall)n \geq 1$2p

Cum $(x_n)_{n \geq 1}$ este strict crescător, rezultă $x_n \leq 0, (\forall)n \geq 1 \Rightarrow (x_n)_{n \geq 1}$ este convergent.....2p

Fie $l \leq 0, l = \lim_{n \rightarrow \infty} x_n$. Trecând la limita în (1), obținem:

$$l^3(l-l) \leq -(l+1)^2 \leq 0 \Rightarrow 0 \leq -(l+1)^2 \leq 0 \Rightarrow l = -1 \Rightarrow x_n < -1, (\forall)n \geq 1 \dots\dots\dots 3p$$

SUBIECTUL IV

a) $(\forall)x, y \in R$ cu $x < y \Rightarrow x^3 < y^3 \Rightarrow x^3 + x < y^3 + y \Rightarrow f(x) < f(y) \Rightarrow f$ strict crescătoare pe $R \Rightarrow f$ injectivă.....1p

Cum f este continuă pe R și $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty, \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty \Rightarrow \text{Im } f = R \Rightarrow f$ este surjectivă.....2p

b) $(\forall)x > 1 \Rightarrow f(\sqrt[3]{x}) = x + \sqrt[3]{x} < 2x$1p

Cum f este strict crescătoare pe $R \Rightarrow f^{-1}$ este strict crescătoare pe R .

Rezultă $\sqrt[3]{x} = f^{-1}(f(\sqrt[3]{x})) < f^{-1}(2x) \Rightarrow f^{-1}(x) > \sqrt[3]{\frac{x}{2}}, (\forall)x > 2$1p

Cum $\lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt[3]{\frac{x}{2}} = \infty \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} f^{-1}(x) = \infty$1p

Notăm $f^{-1}(x) = y$. Rezultă $x = f(y) = y^3 + y$, de unde

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI BOTOȘANI

Etapă locală a olimpiadei de MATEMATICĂ

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f^{-1}(x)}{\sqrt[n]{x}} = \lim_{y \rightarrow \infty} \frac{y}{\sqrt[n]{y^3 + y}} = \lim_{y \rightarrow \infty} \frac{y}{y^{\frac{3}{n}} \sqrt[n]{1 + \frac{1}{y^3}}} = \lim_{y \rightarrow \infty} y^{1 - \frac{3}{n}} \dots 1p$$

$$\text{Daca } n = 3 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f^{-1}(x)}{\sqrt[n]{x}} = 1. \text{ Daca } n > 3 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f^{-1}(x)}{\sqrt[n]{x}} = \infty. \text{ Daca}$$

$$n = 2 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f^{-1}(x)}{\sqrt[n]{x}} = 0. \dots 1p$$

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a XII- a

13 Februarie 2010

SUBIECTUL I (7p)

- 7p) Pe \mathbb{Q} introducem legea "*" definită prin $x * y = xy + 5x + 10y + a$, $a \in \mathbb{Q}$. Să se determine valorile lui a pentru care intervalul $(-5, +\infty)$ este parte stabilă a lui \mathbb{Q} în raport cu legea "*" .

SUBIECTUL II (7p)

- Pe mulțimea $G = [0, 1]$ definim legea de compoziție $x * y = \{x + y\}$ (partea fracționară).
Se cere:
- 5p) a) să se arate că $(G, *)$ este grup abelian;
- 2p) b) dacă $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ și $G_n = \left\{0, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n-1}{n}\right\}$, arătați că $(G_n, *)$ este subgrup al lui $(G, *)$.

SUBIECTUL III (7p)

- 7p) Arătați că funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \sin \frac{2}{x^2}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$, admite primitive pe \mathbb{R} .

SUBIECTUL IV (7p)

- Fie funcția $f: [0, 1] \rightarrow [1, 3]$, $f(x) = x^4 + x^2 + 1$. Se admite că funcția f are inversa g .
- 1p) a) Să se calculeze $\int_0^1 \frac{t(2t^2 + 1)}{f(t)} dt$.
- 3p) b) Să se arate că $\int_0^1 f(x) dx + \int_1^3 g(x) dx = 3$.
- 3p) c) Să se demonstreze că, dacă $\alpha \in [1, 3]$, atunci are loc inegalitatea $\int_0^1 f(x) dx + \int_1^\alpha g(x) dx \geq \alpha$.

NOTĂ: Fiecare subiect este notat cu un punctaj de la 0 la 7 puncte.
Timp de lucru – 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Clasa a XII - a

13 Februarie 2010

Barem de corectare

SUBIECTUL I

Pentru $(\forall) x > -5, (\forall) y > -5$ trebuie să avem $x * y > -5$ 1p

$x * y = (x + 10)(y + 5) + a - 50$ 1p

Aleg șirul $(y_n)_n$, $y_n \in \mathbb{Q}$, $y_n > -5$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = -5$ 1p

Pentru $x > -5$, avem $x * y_n > -5 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} (x * y_n) \geq -5 \Rightarrow a - 50 \geq -5 \Rightarrow a \geq 45$ 2p

Dacă $a \geq 45$, $(\forall) x > -5, (\forall) y > -5 \Rightarrow (x + 10)(y + 5) > 0$ și $a - 50 \geq -5 \Rightarrow x * y > -5$ 2p

SUBIECTUL II

a) Operație internă..... 1p

Comutativitate..... 1p

Asociativitate..... 1p

Element neutru "0" 1p

$x' = I - x$ 1p

b) $(\forall) x, y \in G \Rightarrow x = \frac{i}{n}, y = \frac{j}{n} \Rightarrow x * y = \frac{k}{n}$,

unde $k = i + j$ pentru $i + j < I$, sau $k = i + j - I$ pentru $i + j \geq I \Rightarrow x * y \in G$ 1p

$(\forall) x \in G \Rightarrow x' \in G$ 1p

SUBIECTUL III

Funcția $G(x) = \begin{cases} x^3 \cos \frac{1}{x^2}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ e derivabilă și $G'(x) = g(x) = \begin{cases} -2 \sin \frac{1}{x^2} + 3x^2 \cos \frac{1}{x^2}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$... 4p

Funcția $h(x) = \begin{cases} 3x^2 \cos \frac{1}{x^2}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ este continuă deci admite primitive..... 2p

$\Rightarrow 2f = h(x) - g(x)$ admite primitive $\Rightarrow f$ admite primitive..... 1p

SUBIECTUL IV

a) $\int_0^I \frac{2t^3 + t}{t^4 + t^2 + I} dt = \frac{I}{2} \ln |t^4 + t^2 + I| \Big|_0^I = \frac{I}{2} \ln 3$ 1p

b) $\int_0^I f(x) dx = \frac{23}{15}$ 1p

Cu schimbarea $g(x) = y \Rightarrow f(y) = x \Rightarrow dx = f'(y) dy$

$\int_1^3 g(x) dx = \int_0^I y f'(y) dy = \int_0^I (4y^3 + 2y^2) dy = \frac{22}{15}$ și finalizare..... 2p

c) Utilizând b), inegalitatea devine: $3 - \int_1^3 g(x) dx + \int_1^\alpha g(x) dx \geq \alpha \Leftrightarrow \int_\alpha^3 g(x) dx \leq 3 - \alpha$ 1p

cum $x \leq 3$ și g crescătoare $\Rightarrow g(x) \leq g(3) = 1 \Rightarrow \int_\alpha^3 g(x) dx \leq \int_\alpha^3 dx = 3 - \alpha$ 2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a V-a

SUBIECTUL I

O mulţime de numere naturale X se numeşte *interesantă* dacă se poate împărţi în două submulţimi Y şi $X \setminus Y$ astfel încât suma elementelor din Y să fie egală cu suma elementelor din $X \setminus Y$.

Fie $A = \{1, 2, 3, \dots, 2010\}$. Arătaţi că:

- a) Mulţimea $B = \{2, 3, 4, 5, 6\}$ este *interesantă*.
- b) Mulţimea A *nu* este *interesantă*.
- c) Mulţimea $A \setminus \{1\}$ este *interesantă*

prof. Aurel Bârsan

SUBIECTUL II

Fie şirul de numere naturale:

$$a_1 = 7, \quad a_2 = 12, \quad a_3 = 17, \quad a_4 = 22, \dots$$

- a) Să se scrie termenii a_5, a_{10}, a_{100} ai şirului.
- b) Să se scrie termenul a_n al şirului, unde $n \in \mathbf{N}^*$.
- c) Să se arate că niciunul din termenii şirului nu poate fi pătrat perfect.
- d) Să se calculeze suma primilor 2010 termeni ai şirului.

prof. Dorina Bocu

SUBIECTUL III

- a) Scrieţi numărul 2010 ca produsul dintre un număr par şi unul impar.
- b) Arătaţi că dacă a şi b sunt numere naturale iar $a^{2010} - b^{2010} = 2009^{2010}$, atunci $a + b$ este un număr impar.
- c) Exisă numere naturale a şi b astfel încât $a \cdot b = a^{2010} - b^{2010} = 2010$? Justificaţi răspunsul.

prof. Dorina Zaharia

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 2 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a V-a
Soluții și bareme

SUBIECTUL I

- a) Submulțimile sunt $\{2, 3, 5\}$ și $\{4, 6\}$1p
b) Observăm, mai întâi, că suma elementelor unei mulțimi *interesante* este un număr par.....1p
Dar, suma elementelor lui A este $\frac{2010+2011}{2} = 1005 \cdot 2011$, deci este un număr impar, prin urmare, A nu este *interesantă*.....2p
c) Punctul a) sugerează partiționarea mulțimii $A \setminus \{1\}$ în două mulțimi interesante astfel:
 $A \setminus \{1\} = B \cup \{7, 8, \dots, 2010\}$. În continuare fie $C = \{2, 3, 5\}$, $D = \{4, 6\}$, $E = \{7, 2010, 8, 2009, \dots, 507, 1510\}$ și $F = \{508, 1509, 509, 1508, \dots, 1008, 1009\}$. Mulțimile $C \cup E$ și $D \cup F$ au aceeași sumă a elementelor și o partiționează pe $A \setminus \{1\}$, deci $A \setminus \{1\}$ este *interesantă*..... 3p

SUBIECTUL II

- a) $a_1 = 5 \cdot 1 + 2$, $a_2 = 5 \cdot 2 + 2$, $a_3 = 5 \cdot 3 + 2$, $a_4 = 5 \cdot 4 + 2$, deci $a_5 = 5 \cdot 5 + 2 = 27$, $a_{10} = 5 \cdot 10 + 2 = 52$, $a_{100} = 5 \cdot 100 + 2 = 502$2p
b) $a_n = 5 \cdot n + 2$, unde $n \in \mathbf{N}^*$1p
c) Dacă n este număr par, atunci ultima cifră a numărului a_n este 2, dacă n este număr impar, atunci ultima cifră a numărului a_n este 7. Dar, ultima cifră a unui pătrat perfect poate fi 0, 1, 4, 5, 6, 9, deci $a_n = 5 \cdot n + 2$ nu poate fi pătrat perfect.....2p
d) $a_1 + a_2 + \dots + a_{2010} = 5(1 + 2 + \dots + 2010) + 2010 \cdot 2 = 5 \frac{2010 \cdot 2011}{2} + 4020 = 1005 \cdot 10059 = 10109295$2p.

SUBIECTUL III

- a) Exemplu $2010 = 10 \cdot 201$1p
b) Știind că a^n are aceeași paritate cu a , $\forall n \in \mathbf{N}^*$, din relația $a^{2010} - b^{2010} = 2009^{2010}$ deducem că $a^{2010} - b^{2010}$ este impar, deci a și b au parități diferite, de unde rezultă că $a + b$ este un număr impar.....3p
c) Știind că $a \cdot b = 2010 = 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 67$ rezultă a și b au parități diferite, iar din relația $a^{2010} - b^{2010} = 2010$ deducem că $a^{2010} - b^{2010}$ este par, deci a și b au aceeași paritate, ceea ce este în contradicție cu a și b au parități diferite. Deci, nu există numere naturale a și b astfel încât $a \cdot b = a^{2010} - b^{2010} = 2010$3p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a VI-a

SUBIECTUL I

Se consideră mulţimea $M = \{1, 2, 3, \dots, 10\}$.

- a) Să se arate că mulţimea M nu se poate împărţi în două submulţimi A şi $M \setminus A$ astfel încât produsul elementelor din A să fie egal cu produsul elementelor din $M \setminus A$.
- b) Să se determine un element x din mulţimea M astfel încât mulţimea $M \setminus \{x\}$ să se poată împărţi în modul descris la punctul a).

prof. Aurel Bârsan

SUBIECTUL II

Fiind date 2010 puncte distincte în plan, să se indice:

- a) În ce caz se obţine cel mai mic număr de drepte determinate de câte două puncte şi care este acest număr?
- b) În ce caz se obţine cel mai mare număr de drepte determinate de câte două puncte şi care este acest număr?
- c) Se pot duce 2009 drepte? De ce?

prof. Dorina Bocu

SUBIECTUL III

Considerăm un triunghi ABC şi bisectoarea AD ($D \in (BC)$) a unghiului BAC . Paralelele prin B şi C la AD se intersectează cu dreptele AC , respectiv AB în E , respectiv în F , iar EF se intersectează cu BC în M .

- a) Arătaţi că $\triangle EBF \equiv \triangle BEC$.
- b) Demonstraţi că $MA \perp AD$.

G.M. 3/2009

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 2 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a VI-a
Soluţii şi bareme

SUBIECTUL I

Notăm cu $P(X)$ produsul elementelor mulţimii X .

a) *Metoda I*

Presupunem contrariul. Cum $P(A) = P(M \setminus A)$, obţinem $P(M) = P(A) \cdot P(M \setminus A) = (P(A))^2$, deci produsul elementelor lui M este pătrat perfect. Dar, $P(M) = 10! = 2^8 \cdot 3^4 \cdot 5 \cdot 7$, care nu este pătrat perfect.....3p

Metoda II

Presupunem contrariul. Cel mai mare număr prim din mulţimea M este 7. Exact una dintre mulţimile A şi $M \setminus A$ îl va conţine pe 7. Atunci, produsul elementelor acestuia va fi multiplu de 7, pe când al celeilalte nu. Deci, cele două produse nu pot fi egale.....3p

b) Este evident că $x = 7$1p
Un exemplu de partiţie a mulţimii $M \setminus \{7\}$ este: $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ şi $\{8, 9, 10\}$3p
(orice alt exemplu se va puncta corespunzător).

SUBIECTUL II

a) Cel mai mic număr de drepte este una, care se obţine dacă cele 2010 puncte sunt coliniare.....2p

b) Cel mai mare număr de drepte se obţine dacă oricare 3 puncte sunt necoliniare şi acest număr se obţine după formula $\frac{n(n-1)}{2} = \frac{2010 \cdot 2009}{2} = 2019045$2p

c) Dacă 2009 puncte sunt coliniare şi un punct este necolinar cu acestea, atunci se obţin 2010 drepte, în toate celelalte cazuri se obţine un număr de drepte mai mare decât 2010, deci nu se pot obţine 2009 drepte.....3p

SUBIECTUL III

$\triangle BAE$ este isoscel. Din $\widehat{DAC} \equiv \widehat{AEB}$, $\widehat{DAB} \equiv \widehat{ABE}$ şi $\widehat{DAC} \equiv \widehat{BAD}$ rezultă că $\widehat{ABE} \equiv \widehat{AEB}$ şi deci $\triangle BAE$ este isoscel. Analog, $\triangle CAF$ este isoscel.....2p

a) Observăm că $\triangle EAF \equiv \triangle CAB$ (L.U.L) şi de aici $EF \equiv BC$ şi de aici $\triangle EBF \equiv \triangle CEB$ (L.L.L).....2p

b) Din a) deducem $\widehat{ACB} \equiv \widehat{AEF}$. Cum $\widehat{AFC} \equiv \widehat{ACF}$, rezultă $\widehat{EFC} \equiv \widehat{BCF}$, adică $\triangle MFC$ este isoscel cu $FM \equiv CM$. Acum $\triangle MAF \equiv \triangle CAM$ (L.L.L) implică MA bisectoarea \widehat{FMC} . Deoarece $\triangle MFC$ este isoscel, rezultă MA înălţime, adică $MA \perp CF$. Dar $FC \parallel AD$ implică $MA \perp AD$3p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a VII-a

SUBIECTUL I

În trapezul $ABCD$ ($AB \parallel CD$, $AB > CD$) ducem $DM \perp AB$, $M \in (AB)$. Fie N mijlocul diagonalei BD . Demonstraţi că $MN \parallel AC$ dacă şi numai dacă trapezul este isoscel.

Aurel Bârsan

SUBIECTUL II

Să se determine numerele reale nenule a, b, c ştiind că $a + \frac{1}{bc} = 2b$, $b + \frac{1}{ac} = 2c$ şi $c + \frac{1}{ab} = 2a$.

prof. Mara Ilie, prof. Romeo Ilie

SUBIECTUL III

Fie ABC un triunghi echilateral, $D \in BC$ astfel încât $(DC) \equiv (BC)$ şi $E \in AC$ astfel încât $(AE) \equiv (AC)$. Dacă $DE \cap AB = \{F\}$, arătaţi că $AB = 3AF$.

G.M. 3/2009

SUBIECTUL IV

Fie numerele

$$a = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{2}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{3}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{2009}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2010}$$

şi

$$b = \frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{2}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{3}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} - \dots - \frac{2009}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2010}$$

- a) Determinaţi o relaţie între numerele a şi b .
- b) Arătaţi că $a < 1$.
- c) Arătaţi că $b < \frac{1}{2^{2009}}$.

prof. Dorina Zaharia

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
 Etapa locală, Braşov, februarie 2010
 Clasa a VII-a
 Soluții și bareme

SUBIECTUL I

Soluția I

Fie P mijlocul diagonalei AC . Se știe că $PN \parallel AB$ și $PN = \frac{AB-DC}{2}$ 3p
 Deci $MN \parallel AC \iff MNPQ$ paralelogram $\iff PN \equiv AM \iff AM = \frac{AB-DC}{2} \iff$
 $ABCD$ isoscel.....4p

Soluția II

Fie O intersecția diagonalelor trapezului. Din teorema lui Thales avem $MN \parallel AO \iff$
 $\frac{BN}{BO} = \frac{BM}{BA}$ 2p
 Din asemănarea triunghiurilor BOA și DOC obținem $\frac{DO}{BO} = \frac{DC}{AB}$, de unde
 $\frac{BD}{BO} = \frac{AB+DC}{AB}$, deci $\frac{BN}{BO} = \frac{AB+DC}{2AB}$ 3p
 Folosind cele două relații deduse deja avem $MN \parallel AC \iff \frac{BM}{BA} = \frac{AB+DC}{2AB} \iff$
 $BM = \frac{AB+DC}{2} \iff ABCD$ isoscel.....2p.

SUBIECTUL II

Metoda I. Fie $x = a + \frac{1}{bc}$, $y = b + \frac{1}{ac}$ și $z = c + \frac{1}{ab}$.

Avem $\frac{x}{a} = 1 + \frac{1}{abc}$, $\frac{y}{b} = 1 + \frac{1}{abc}$ 2p și $\frac{z}{c} = 1 + \frac{1}{abc}$ și de aici $\frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c} =$
 $\frac{x+y+z}{a+b+c} = \frac{2(a+b+c)}{a+b+c} = 2$2p

Așadar, $x = 2a$, $y = 2b$, $z = 2c$. Deducem $a = b = c$ și apoi $a = b = c = 1$3p

Metoda II. Adunăm ecuațiile și obținem $a + b + c = \frac{a+b+c}{abc}$ 2p

Cazul I: $abc = 1$. Rezultă $a = b = c = 1$2p

Cazul II: $a + b + c = 0$. Avem $abc + 1 = 2b^2c = 2c^2a = 2a^2b$, de unde rezultă că
 a, b, c au același semn, deci $a + b + c < 0$ sau $a + b + c > 0$. Fals.....3p

SUBIECTUL III

Construim $CP \parallel AB$ $P \in DE$2p În $\triangle CPE$, AF linie mijlocie implică $CP =$
 $2 \cdot AF$2p În $\triangle BDF$, CP linie mijlocie implică $BF = 2 \cdot CP$, deci $BF = 4 \cdot AF$
 sau $AB + AF = 4 \cdot AF$, de unde $AB = 3AF$3p

SUBIECTUL IV

a) Se observă că $a + b = 1$1p

b) Calculăm $a + \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2010} = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{2}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{3}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{2010}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2010} = \frac{1}{1 \cdot 2} +$
 $\frac{2}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{3}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{2008}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2009} + \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2009} = \dots = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{2}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{1 \cdot 2} = 1$.
 De aici rezultă că $a < 1$3p

c) Din $a + b = 1$ și $a = 1 - \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2010}$, obținem $b = \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2010} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4} \cdot \dots \cdot \frac{1}{2010} < \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \dots \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2^{2009}}$3p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010,
Clasa a VIII-a

SUBIECTUL I

Mulţimea A are ca elemente toate tripletele de numere reale de forma $(\sqrt{m}, \sqrt{n}, \sqrt{p})$, unde $m, n, p \in \mathbf{N}$, $1 \leq m < n < p \leq 100$. Fie B o submulţime a lui A care conţine numai tripletele formate din numere raţionale.

- a) Câte triplete de forma $(\sqrt{m}, \sqrt{n}, 5)$ sunt în B ?
- b) Câte elemente are mulţimea B ?
- c) Câte triunghiuri dreptunghice având lungimile laturilor $(\sqrt{m}, \sqrt{n}, \sqrt{p})$ se pot forma din elementele mulţimii B ?

prof.dr. Ioana Maşca

SUBIECTUL II

Trapezul $ABCD$ şi triunghiul ABE sunt situate în plane diferite. Ştiind că $AB \parallel CD$, $AC \cap BD = \{O\}$, iar G este centrul de greutate al triunghiului ABE , să se demonstreze că dreapta OG este paralelă cu planul (BCE) dacă şi numai dacă $AB = 2 \cdot CD$.

prof. Adriana Duţă

SUBIECTUL III

Determinaţi soluţiile naturale ale ecuaţiei:

$$6\sqrt{x-2} + 8\sqrt{y-3} + 10\sqrt{z-4} = x + y + z + 41.$$

G.M. 2/2009

SUBIECTUL IV

$ABCD A' B' C' D'$ este un paralelipiped dreptunghic în care lungimile segmentelor AB , BC , AC sunt numere pare consecutive (în această ordine), $AA' = 16\text{cm}$, $BE \perp AC$, $E \in (AC)$. Aflaţi: a) dacă paralelipipedul este un acvariu plin cu apă, este posibil să introducem în el un termometru de 18cm astfel încât acesta să fie în întregime în lichid? Justificaţi răspunsul.

b) măsura unghiului format de planele $(BC'E)$ şi $(A'AC)$.

c) distanţa de la punctul B' la planul $(BC'E)$. prof. Dorina Zaharia

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010,
Clasa a VIII-a
Soluţii şi bareme

SUBIECTUL I

Observăm că $m, n, p \in \{1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81, 100\}$

a) Triplete de forma $(\sqrt{m}, \sqrt{n}, 5)$ din B se obţin pentru $p = 25$, $n = 16$, $m \in \{1, 4, 9\}$; $n = 9$, $m \in \{1, 4\}$; $n = 4$, $m = 1$. Deci sunt 6 triplete.....2p

b) Observăm că $p \geq 9$. Astfel, pentru $p = 9$, $m = 4$, $n = 1$ avem un triplet, pentru $p = 16$ avem 1 + 2 triplete, pentru $p = 25$ sunt 1 + 2 + 3 triplete, s.a.m.d. În total se obţin 120 triplete.....4p

c) Doar 2 triplete $(3, 4, 5)$, şi $(3, 4, 5)$1p

SUBIECTUL II

" \Leftarrow " Dacă $AB = 2 \cdot CD$, cum $\triangle DOC \sim \triangle BOA \Rightarrow \frac{OA}{OC} = \frac{AB}{DC} = \frac{2DC}{DC} = 2$1p

Fie M mijlocul segmentului BE , G fiind centrul de greutate al $\triangle ABE$, rezultă $\frac{AG}{GM} = 2$1p

Obţinem, deci, $\frac{OA}{OC} = \frac{AG}{GM}$ şi aplicând reciproca teoremei lui Thales în $\triangle AMC$ avem $OG \parallel CM$, dar $MC \subset (BCE)$, deci $OG \parallel (BCE)$2p

" \Rightarrow " Dacă $OG \parallel (BCE)$ înseamnă că orice plan care trece prin OG şi nu e paralel cu (BCE) , îl intersectează pe acesta după o dreaptă paralelă cu OG . Cum $(ACM) \cap (BCE) = CM$, rezultă că $OG \parallel CM$. Aplicând teorema lui Thales în $\triangle ACM$, rezultă că $\frac{OA}{OC} = \frac{AG}{GM} = 2$. Dar $\triangle DOC \sim \triangle BOA \Rightarrow \frac{OA}{OC} = \frac{AB}{DC} = \frac{2DC}{DC} = 2$, şi $AB = 2 \cdot CD$3p

SUBIECTUL III

Ecuatia se scrie $x - 2 + y - 3 + z - 4 - 2 \cdot 3 \cdot \sqrt{x-2} - 2 \cdot 4 \cdot \sqrt{y-3} - 2 \cdot 5 \cdot \sqrt{z-4} + 9 + 16 + 25 = 0$ 3p

sau $(\sqrt{x-2} - 3)^2 + (\sqrt{y-3} - 4)^2 + (\sqrt{z-4} - 5)^2 = 0$3p.

De aici deducem $x = 11$, $y = 19$, $z = 29$1p

SUBIECTUL IV

1) Fie $AB = 2k$, $BC = 2k + 2$, $AC = 2k + 4$, $k \in \mathbf{N}^*$. Aplicând teorema lui Pitagora în $\triangle ACB$ obţinem $k = 3$, deci $AB = 6$, $BC = 8$, $AC = 10$. Aplicând teorema lui Pitagora în $\triangle ACC'$ obţinem $AC' = 2\sqrt{89} > 18$, $BC = 8$, $AC = 10$, deci este posibil să introducem în el un termometru de 18cm astfel încât acesta să fie în întregime în lichid.....2p

2) Din $CC' \perp (ABC)$, $CE \perp BE$, $CE, BE \subset (ABC)$ rezultă, conform teoremei celor trei perpendiculare că $EC' \perp BE$. Din $EC' \perp BE$ și $BE \perp AC$, $C'E, AC \subset (AA'C)$ rezultă $BE \perp (A'AC)$ și cum $BE \subset (C'BE)$ deducem că $(C'EB) \perp (A'AC)$, deci măsura unghiului format de planele $(BC'E)$ și $(A'AC)$ este de 90°2p

3) Fie $EE' \parallel AA'$, $E' \in (A'C')$.
Cum $EE' \parallel BB'$ și $EE' \equiv BB'$ rezultă $B'E' \parallel BE$. Din $B'E' \parallel BE$ și $BE \subset (EBC')$ rezultă că $d(B', (BEC')) = d(E', (BEC'))$.
Fie $FE' \perp C'E$, $F \in (EC')$. Din $FE' \perp C'E$, $(C'EB) \perp (A'AC)$ și $(C'EB) \cap (A'AC) = C'E$, rezultă că $E'F \perp (C'EB)$, deci $d(B', (BEC')) = E'F$.
Aplicând teorema catetei în $\triangle ACB$, obținem $CE = \frac{32}{5} = C'E'$ și aplicând teorema lui Pitagora în $\triangle C'EE'$, obținem $C'E = \frac{16\sqrt{29}}{5}$ și $E'F = \frac{32\sqrt{29}}{29}$3p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a IX-a

SUBIECTUL I

- a) Rezolvaţi ecuaţia $\frac{x+5}{2[x]+1} = \left[\frac{x^2+2x+3}{x+2} \right]$, $x \neq -2$, unde $[a]$ reprezintă partea întreagă a numărului real a .
- b) Fie A, B, C şi D din plan pentru care $\overrightarrow{AD} = a\overrightarrow{BA} + b\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CD}$ unde $a, b \in \mathbf{R}$, iar suma lor verifică ecuaţia de la a). Arătaţi că punctele A, B, C sunt coliniare.

prof. Aurel Aldea, enunţ modificat

SUBIECTUL II

Bisectoarele unghiurilor $\hat{A}, \hat{B}, \hat{C}$ ale triunghiului ABC intersectează laturile acestuia în $D \in (BC)$, $E \in (AC)$, $F \in (AB)$.

Arătaţi că triunghiul este echilateral dacă şi numai dacă $\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BF} + \overrightarrow{CE} = \vec{0}$.

prof. Traian Duţă

SUBIECTUL III

Se consideră numerele $x_1 = 1$, $x_2 = 1$ şi $x_{n+1} = \sqrt{nx_n + x_{n-1}}$, $(\forall)n \geq 2$ natural. Se cere:

- a) să se calculeze x_3 şi x_4 ;
b) să se demonstreze că $x_n < n - 1$, $(\forall)n \geq 3$;
c) să se demonstreze că $x_n \notin \mathbf{N}$, $(\forall)n \geq 3$;

prof. Romeo Ilie

SUBIECTUL IV

1. Deduceţi $S = 1^2 + 2^2 + \dots + n^2$.
2. Fie $n \geq 1$ un număr natural. Să se determine $x_1, x_2, \dots, x_n \in \mathbf{R}$ ştiind că $x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2 - 2(x_1 + 2x_2 + \dots + nx_n) + \frac{n(n+1)(n+2)}{6} \leq 0$.

GM 2/2009, enunţ completat

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
 Etapa locală, Braşov, februarie 2010
 Clasa a IX-a
 Soluții și bareme

SUBIECTUL I

a) Ecuația poate fi scrisă de forma $x + 5 = (2[x] + 1) \cdot \left[\frac{x^2 + 2x + 3}{x + 2} \right]$, $x \neq -2$,
 de unde observăm că $x \in \mathbf{Z}$. Atunci, $[x] = x$ și $\left[\frac{x^2 + 2x + 3}{x + 2} \right] = x + \left[\frac{3}{x + 2} \right]$, iar
 ecuația poate fi rescrisă sub forma $x + 5 = (2x + 1) \cdot \left(x + \left[\frac{3}{x + 2} \right] \right) \dots 2p$

Observăm $x = 1$ soluție. Pentru a demonstra că este unică, vom analiza cazurile:

1. $x > 1$, atunci $0 < \frac{3}{x+2} < 1$, deci $\left[\frac{3}{x+2} \right] = 0$. Ecuația devine $2x^2 = 5$ și nu are soluții întregi.
2. $x < -5$, atunci $-1 < \frac{3}{x+2} < 0$, deci $\left[\frac{3}{x+2} \right] = -1$. Ecuația devine $x^2 - x - 3 = 0$ și nu are soluții întregi.
3. $x \in \{-5, -4, -3, -1, 0\}$ care nu verifică ecuația dată.

Prin urmare, $x = 1$ soluție unică.....3p

b) Fie O un punct arbitrar al planului. Atunci, pentru $a + b = 1$, relația $\overrightarrow{AD} = a\overrightarrow{BA} + b\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CD}$ devine $\overrightarrow{OD} - \overrightarrow{OA} = a(\overrightarrow{OA} - \overrightarrow{OB}) + (1 - a)(\overrightarrow{OC} - \overrightarrow{OB}) + \overrightarrow{OD} - \overrightarrow{OC}$,
 adică $\overrightarrow{AB} = a\overrightarrow{CA}$ ceea ce justifică faptul că punctele A, B, C sunt coliniare.....2p

SUBIECTUL II

Dacă $\triangle ABC$ este echilateral bisectoarele, sunt mediane, deci

$$2\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}, 2\overrightarrow{BF} = \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{BC}, 2\overrightarrow{CE} = \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{CA} \implies 2(\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BF} + \overrightarrow{CE}) = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{CA} = \vec{0} \dots\dots\dots 3p$$

Reciproc, $\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BF} + \overrightarrow{CE} = \vec{0}$. Notăm $BC = a$, $AC = b$, $AB = c$. Atunci
 $\overrightarrow{AD} = \frac{b\overrightarrow{AB} + c\overrightarrow{AC}}{b+c}$, $\overrightarrow{BF} = \frac{c\overrightarrow{BC} + a\overrightarrow{BA}}{a+c}$, $\overrightarrow{CE} = \frac{a\overrightarrow{CA} + b\overrightarrow{CB}}{b+a} \dots\dots\dots 1p$

$$(b^2 - a^2)c\overrightarrow{AB} + (c^2 - b^2)a\overrightarrow{BC} + (a^2 - c^2)b\overrightarrow{CA} = \vec{0}.$$

Dar, $\overrightarrow{CA} = -(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC})$ si astfel

$$(b^2c - a^2c - ba^2 + bc^2)\overrightarrow{AB} + (ac^2 - ab^2 - ba^2 + bc^2)\overrightarrow{BC} = \vec{0} \dots\dots\dots 1p$$

Cum \overrightarrow{AB} și \overrightarrow{BC} necoliniari $\implies a^3 = b^3$ și deci $\triangle ABC$ este echilateral.....2p

SUBIECTUL III

a) $x_3 = \sqrt{3}$ și $x_4 = \sqrt{3\sqrt{3} + 1}$1p;

b) $x_3 < 2$, $x_4 < 3$1p

Presupunem $x_{n-1} < n - 2$, $x_n < n - 1$ și demonstrăm $x_{n+1} < n$.

$$x_{n+1} = \sqrt{nx_n + x_{n-1}} = \sqrt{n^2 - 2} < n \text{.....}2p$$

c) Demonstrăm $x_n > n - 2$, $(\forall)n \geq 3$.

$x_3 = \sqrt{3} > 1$, $x_4 = \sqrt{3 \cdot 1 + 1} > 2$, $x_5 = \sqrt{4 \cdot 2 + 1} > 3$1p

Presupunem $x_{n-1} > n - 3$, $x_n > n - 2$ și demonstrăm $x_{n+1} > n - 1$.

$$x_{n+1} = \sqrt{nx_n + x_{n-1}} = \sqrt{n^2 - n - 3} > n - 1 \text{.....}2p$$

Dar $n - 2 < x_n < n - 1$, deci $x_n \notin \mathbf{N}$, $(\forall)n \geq 3$2p

SUBIECTUL IV

1. Folosim $(1 + k)^3 = 1 + 3k + 3k^2 + k^3$1p

Sumând apoi pentru valori ale k de la 1 la n , obținem $(n + 1)^3 = (n + 1) + 3S + 3\frac{n(n+1)}{2}$, de unde găsim $S = \frac{n(n+1)(n+2)}{6}$3p

2. Cum $\sum_{k=1}^n k^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$, avem:

$$0 \geq \sum_{k=1}^n x_k^2 - 2 \sum_{k=1}^n kx_k + \sum_{k=1}^n k^2 = \sum_{k=1}^n (x_k - k)^2 \geq 0, \text{.....}2p$$

de unde $x_k = k$1p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a X-a

SUBIECTUL I

Fie $a, b, c \in \mathbf{N} \setminus \{0, 1\}$. Demonstraţi inegalităţile:

1. $\frac{ab+bc+ca}{a+b+c} \geq \sqrt[a+b+c]{a^b b^c c^a}$;
2. $\log_a \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} + \log_b \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} + \log_c \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} \geq 3$.

prof. Gabriela Boeriu

SUBIECTUL II

Se consideră funcţia $f : \mathbf{R} \longrightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \begin{cases} \min_{t \leq x}(t^2 - 2t + 2), & x \leq 1 \\ \max_{t > x}(1 - \sqrt{t}), & x > 1 \end{cases}$

1. Să se arate că funcţia f este injectivă, dar nu este surjectivă.
2. Să se determine $k \in \mathbf{R}$ astfel încât funcţia
 $g : \mathbf{R} \longrightarrow \mathbf{R}$, $g(x) = \begin{cases} f(x) + k, & x \leq 1 \\ f(x), & x > 1 \end{cases}$ să fie bijectivă.
3. Să se determine g^{-1} .

prof.dr. Viorel Drăghici

SUBIECTUL III

Arătaţi că nu există $z_1, z_2, z_3 \in \mathbf{C}^*$ astfel încât:

$$\frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_3} + \frac{z_3}{z_1} = 3i$$

Traian Duţă

SUBIECTUL IV

Să se rezolve ecuaţia $2^q = 131023 + p^2$, p şi q fiind numere prime.

prof.dr. Ioana Maşca

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
 Etapa locală, Braşov, februarie 2010
 Clasa a X-a
 Soluții și bareme

SUBIECTUL I

1. Aplicând inegalitatea dintre media aritmetică și media geometrică, avem:

$$\frac{\underbrace{a+a+\dots+a}_{b \text{ ori}} + \underbrace{b+b+\dots+b}_{c \text{ ori}} + \underbrace{c+c+\dots+c}_{a \text{ ori}}}{a+b+c} \geq \sqrt[a+b+c]{a^b b^c c^a} \dots 3p$$

2. Utilizând monotonia funcției logaritmice pentru $a, b, c \geq 2$ și inegalitatea de la punctul 1., se obține $\log_a \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} \geq \log_a \sqrt[a+b+c]{a^b b^c c^a}$, $\log_b \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} \geq \log_b \sqrt[a+b+c]{a^b b^c c^a}$, $\log_c \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} \geq \log_c \sqrt[a+b+c]{a^b b^c c^a} \dots 1p$

Însumând aceste inegalități, se obține:

$$\log_a \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} + \log_b \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} + \log_c \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} \geq \frac{1}{a+b+c} \cdot [(a+b+c) + (a \log_a c + c \log_c b + b \log_b a) + (c \log_a b + a \log_b c + b \log_c a)]$$

Aplicând din nou inegalitatea dintre media aritmetică și media geometrică, avem:

$$\frac{a \log_a c + c \log_c b + b \log_b a}{a+b+c} \geq \sqrt[a+b+c]{\log_a c \log_c b \log_b a} = 1,$$

deci, $a \log_a c + c \log_c b + b \log_b a \geq a+b+c$.

Analog, $c \log_a b + a \log_b c + b \log_c a \geq a+b+c$, iar de aici rezultă

$$\log_a \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} + \log_b \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} + \log_c \frac{ab+bc+ca}{a+b+c} \geq 3 \dots 3p$$

SUBIECTUL II

1. Se observă $f(x) = \begin{cases} x^2 - 2x + 2, & x \leq 1 \\ 1 - \sqrt{x}, & x > 1 \end{cases}$ pentru că $f_1(t) = t^2 - 2t + 2$ este strict descrescătoare pe $(-\infty, 1]$ și $f_2(t) = 1 - \sqrt{t}$ este strict de-

screscătoare pe $(1, \infty)$. Deci, $f(\mathbf{R}) = (-\infty, 0) \cup [1, \infty)$, iar f nu e surjectivă. Funcția f este strict descrescătoare pe ramuri, $f((-\infty, 1]) = [1, \infty)$, $f((1, \infty)) = (-\infty, 0)$, deci f injectivă.....2p

2. Se analizează cazurile:

1) $k > -1$; $g(\mathbf{R}) = (-\infty, 0) \cup [k+1, \infty)$ și $1+k > 0$, deci, g nu e surjectivă

2) $k < -1$; $g(\mathbf{R}) = (-\infty, 0) \cup [k+1, \infty)$ și $1+k < 0$, deci g nu e injectivă

3) $k = -1$; $1+k < 0$; $g(\mathbf{R}) = \mathbf{R}$ deci g surjectivă și $g((-\infty, 1]) = [0, \infty)$, $g((1, \infty)) = (-\infty, 0)$, deci g injectivă. Astfel, g bijectivă.....3p

$$3. g^{-1} : \mathbf{R} \longrightarrow \mathbf{R}, g(x) = \begin{cases} f(x) - 1, & x \leq 1 \\ f(x), & x > 1 \end{cases} \quad y = g(x);$$

$$1) \quad y = (x-1)^2, \quad x = 1 - \sqrt{y}$$

$$2) \quad y = 1 - \sqrt{x}, \quad x = (1-y)^2.$$

$$\text{Deci } g^{-1}(x) = \begin{cases} 1 - \sqrt{x}, & x \geq 0 \\ (1-x)^2, & x < 0 \end{cases} \quad \text{.....2p}$$

SUBIECTUL III

Presupunem că există $z_1, z_2, z_3 \in \mathbf{C}^*$ astfel încât:

$$3 = |3i| = \left| \frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_3} + \frac{z_3}{z_1} \right| \leq \left| \frac{z_1}{z_2} \right| + \left| \frac{z_2}{z_3} \right| + \left| \frac{z_3}{z_1} \right| \leq 3 \sqrt[3]{\frac{|z_1|}{|z_2|} \frac{|z_2|}{|z_3|} \frac{|z_3|}{|z_1|}} = 3$$

Deci, $|z_1| = |z_2| = |z_3| = r$2p

Vom avea: $z_k = r(\cos t_k + i \sin t_k)$, $k = 1, 2, 3$.

Atunci:

$$\cos(t_1 - t_2) + \cos(t_2 - t_3) + \cos(t_3 - t_1) + i[\sin(t_1 - t_2) + \sin(t_2 - t_3) + \sin(t_3 - t_1)] = 3i,$$

de unde

$$\cos(t_1 - t_2) + \cos(t_2 - t_3) + \cos(t_3 - t_1) = 0,$$

$$\sin(t_1 - t_2) + \sin(t_2 - t_3) + \sin(t_3 - t_1) = 3.$$

Din cea de a doua relație avem $\sin(t_1 - t_2) = \sin(t_2 - t_3) = \sin(t_3 - t_1) = 1$, iar de aici,

$$t_1 - t_2 = (-1)^k \frac{\pi}{2} + k\pi, \quad k \in \mathbf{Z}$$

$$t_2 - t_3 = (-1)^p \frac{\pi}{2} + p\pi, \quad p \in \mathbf{Z}$$

$$t_3 - t_1 = (-1)^q \frac{\pi}{2} + q\pi, \quad q \in \mathbf{Z} \text{.....3p}$$

Adunând aceste relații, obținem:

$$0 = [(-1)^k + (-1)^p + (-1)^q] \frac{\pi}{2} + (p + k + q)\pi$$

sau

$$\frac{(-1)^k + (-1)^p + (-1)^q}{2} + p + q + k = 0,$$

imposibil deoarece $(-1)^k + (-1)^p + (-1)^q$ este impar și $\frac{(-1)^k + (-1)^p + (-1)^q}{2}$ nu este număr întreg.....2p

Presupunerea făcută este falsă, deci nu există $z_1, z_2, z_3 \in \mathbf{C}^*$ cu proprietatea cerută.

SUBIECTUL IV

În demonstrație vom folosi observațiile evidente $2^{3k} = \mathcal{M}_7 + 1$, $2^{3k+1} = \mathcal{M}_7 + 2$, $2^{3k+2} = \mathcal{M}_7 + 4$, $\forall k \in \mathbf{N}$1p

Vom ține cont că $131023 = 7 \cdot 18717 + 4$, iar restul împărțirii unui pătrat perfect la 7 nu poate fi decât 0, 1, 2 sau 4.2p

Evident că $q = 3k$ nu poate fi soluție a problemei.....1p

Dacă $q = 3k + 1$, atunci $p^2 = 2^q - 131023 = \mathcal{M}_7 + 2 - 4 = \mathcal{M}_7 - 2$, imposibil.....1p

Dacă $q = 3k + 2$, atunci $p^2 = 2^q - 131023 = \mathcal{M}_7 + 4 - 4 = \mathcal{M}_7$. Deci, p este multiplu de 7. Dar p nr prim, rezultă $p = 7$. Astfel, $2^q = 131023 + 49$, deci $q = 17$2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a XI-a

SUBIECTUL I

Fie $(x_n)_{n \geq 1}$ şi $(y_n)_{n \geq 1}$ ce satisfac:

$$\begin{aligned}4x_n &= (x_{n-1} + y_{n-1})\sqrt{6} + (x_{n-1} - y_{n-1})\sqrt{2}, \\4y_n &= (y_{n-1} - x_{n-1})\sqrt{6} + (x_{n-1} + y_{n-1})\sqrt{2},\end{aligned}$$

pentru orice $n \geq 1$. Arătaţi că cele două şiruri sunt periodice si determinaţi perioadele acestora.

prof. Mihaly Bencze

SUBIECTUL II

Se consideră şirul $(a_n)_{n \geq 1}$, cu $a_1 = 1$ şi care verifică relaţia:

$$2n^2(a_{n+1} - a_n - 1) + n(a_{n+1} - 3a_n) + 2a_n = n^4 + 3n^3, \quad \forall n \geq 1.$$

Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n^3}\right)^{a_n}$.

prof. Gabriela Boeriu

SUBIECTUL III

- a) Dacă există $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbf{C})$ astfel încât $A \cdot B = I_n$, atunci $A \cdot B = B \cdot A$.
b) Dacă există $p, q \in \mathbf{N}^*$ şi $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbf{C})$ astfel ca $pA + qB = A \cdot B$, demonstraţi că $A^p \cdot B^q = B^q \cdot A^p$.

prof. Traian Duţă

SUBIECTUL IV

Spunem că o matrice nenulă $X \in \mathcal{M}_2(\mathbf{C})$ este *nilpotentă*, dacă există $n \in \mathbf{N}$ astfel încât $X^n = O_2$ (matricea nulă). Fie $A, B \in \mathcal{M}_2(\mathbf{C})$ două matrice nenule, nilpotente. Să se demonstreze că matricea $A + B$ este nilpotentă dacă şi numai dacă matricele $A \cdot B$ şi $B \cdot A$ sunt nilpotente.

prof. Romeo Ilie

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
 Etapa locală, Braşov, februarie 2010
 Clasa a XI-a
 Soluții și bareme

SUBIECTUL I

După calcule, relația poate fi scrisă

$$\begin{aligned}x_n &= \cos \frac{\pi}{12} x_{n-1} + \sin \frac{\pi}{12} y_{n-1}, \\y_n &= -\sin \frac{\pi}{12} x_{n-1} + \cos \frac{\pi}{12} y_{n-1},\end{aligned}$$

sau,

$$\begin{pmatrix} x_n \\ y_n \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} x_{n-1} \\ y_{n-1} \end{pmatrix}; \quad \text{unde} \quad A = \begin{pmatrix} \cos \frac{\pi}{12} & \sin \frac{\pi}{12} \\ -\sin \frac{\pi}{12} & \cos \frac{\pi}{12} \end{pmatrix} \dots 2p$$

Prin inducție se obține

$$\begin{pmatrix} x_n \\ y_n \end{pmatrix} = A^n \begin{pmatrix} x_0 \\ y_0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \frac{n\pi}{12} & \sin \frac{n\pi}{12} \\ -\sin \frac{n\pi}{12} & \cos \frac{n\pi}{12} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_0 \\ y_0 \end{pmatrix}, \dots 3p$$

iar de aici

$$x_n = \cos \frac{n\pi}{12} x_0 + \sin \frac{n\pi}{12} y_0; y_n = -\sin \frac{n\pi}{12} x_0 + \cos \frac{n\pi}{12} y_0,$$

cu $x_{n+24} = x_n$, $y_{n+24} = y_n$, $\forall n \geq 1$, deci perioada căutată este $T = 24 \dots 2p$

SUBIECTUL II

Relația:

$$2n^2(a_{n+1} - a_n - 1) + n(a_{n+1} - 3a_n) + 2a_n = n^4 + 3n^3, \quad \forall n \geq 1$$

poate fi scrisă $n(2n+1)a_{n+1} - (n+2)(2n-1)a_n = n^2(n+1)(n+2)$ adică

$$\frac{2n+1}{(n+1)(n+2)} a_{n+1} - \frac{2n-1}{n(n+1)} a_n = n \dots 2p$$

Iar prin sumare $\sum_{k=1}^n \left(\frac{2k+1}{(k+1)(k+2)} a_{k+1} - \frac{2k-1}{k(k+1)} a_k \right) = \sum_{k=1}^n k$ obținem $a_n = \frac{n(n+1)(n^2-n+1)}{2(2n-1)}$
 $\dots 3p$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty, \dots 1p$ iar $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n^3}\right)^{a_n} = \sqrt[4]{e} \dots 1p$

SUBIECTUL III

a) $A \cdot B = I_n$ implică $\det(A \cdot B) = \det A \cdot \det B = 1$ iar de aici $\det B \neq 0$, B inversabilă, și fie B^{-1} inversa sa.....1p

Înmulțind la dreapta relația $A \cdot B = I_n$ cu B^{-1} , obținem $A = B^{-1}$, iar înmulțind la stânga cu B avem $BA = I_n$, deci $A \cdot B = B \cdot A$2p

b) Dacă $pA + qB = A \cdot B$, $A \cdot B - pA - qB = O_n$ iar adunând pqI_n avem $(A - qI_n)(B - pI_n) = pqI_n$. Împărțind prin pq obținem $(\frac{1}{q}A - I_n)(\frac{1}{p}B - I_n) = I_n$1p

Conform punctului anterior, $(\frac{1}{q}A - I_n)(\frac{1}{p}B - I_n) = (\frac{1}{p}B - I_n)(\frac{1}{q}A - I_n)$, iar de aici rezultă $A \cdot B = B \cdot A$2p

Acum avem

$$A^p B^q = A^p \underbrace{B \cdot B \cdot \dots \cdot B}_{q \text{ ori}} = B A^p \underbrace{B \cdot B \cdot \dots \cdot B}_{q-1 \text{ ori}} = \dots = B^q A^p \dots 1p$$

SUBIECTUL IV

Folosim faptul că dacă $X \in \mathcal{M}_2(\mathbb{C})$ și $X^n = O_2$ atunci $X^2 = O_2$ ($X^n = O_2 \implies \det X = 0 \implies X^2 = (tr X) \cdot X \implies X^n = (tr X)^{n-1} \cdot X \implies X = O_2$ sau $tr X = 0 \implies X^2 = O_2$).....1p

Presupunem că $A + B$ nilpotentă. $(A + B)^2 = O_2 \implies A^2 + AB + BA + B^2 = O_2 \implies AB + BA = O_2 \implies tr AB = -tr BA = -tr AB \implies tr AB = tr BA = 0$ $\det AB = \det BA = 0$. Astfel, $(AB)^2 - (tr AB)AB + (\det AB)I_2 = O_2$, deci $(AB)^2 = O_2$2p

Analog $(BA)^2 = O_2$, deci $A \cdot B$ și $B \cdot A$ sunt nilpotente.....2p

Să presupunem acum că $A \cdot B$ și $B \cdot A$ sunt nilpotente. Atunci $(A + B)^2 = A^2 + AB + BA + B^2 = AB + BA$.

$(A + B)^4 = (AB)^2 + AB^2 A + BA^2 B + (BA)^2 = O_2 + O_2 + O_2 + O_2 = O_2$, deci $A + B$ sunt nilpotente.....2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a XII-a

SUBIECTUL I

Fie $G_1 = (-a + b, a + b)$, $G_2 = (-1, 1)$, unde $a, b \in \mathbf{R}$, ($a \neq 0$) şi operaţiile \perp , \top definite astfel:

$$x \perp y = \frac{bxy + (a^2 - b^2)(x + y - b)}{xy - b(x + y) + a^2 - b^2}, \quad (\forall) x, y \in G_1$$

şi

$$x \top y = \left(\frac{{}^{2n+1}\sqrt{x} + {}^{2n+1}\sqrt{y}}{1 + {}^{2n+1}\sqrt{xy}} \right)^{2n+1}, \quad (\forall) x, y \in G_2, n \in \mathbf{N}^*.$$

Arătaţi că (G_1, \perp) şi (G_2, \top) sunt grupuri abeliene şi stabiliţi un izomorfism între ele.

prof. Mihaly Bencze

SUBIECTUL II

Fie (G, \cdot) un grup şi H o submulţime a lui G . Spunem că H este *generator de ordinul 2 pentru G* , dacă pentru orice element $x \in G$ există două elemente $a, b \in H$, astfel încât $x = a \cdot b$.

a) Să se arate că orice submulţime H a lui G cu cel puţin $\left[\frac{n}{2}\right] + 1$ elemente este generator de ordinul 2 pentru G .

b) Să se dea exemplu de grup finit cu cel puţin 4 elemente care nu are generator de ordinul 2 o mulţime finită cu $\left[\frac{n}{2}\right]$ elemente.

prof.dr. Cătălin Ciupală

SUBIECTUL III

Arătaţi că

$$\int_0^1 \frac{\ln(1+2x)}{1+3x^2} dx \leq \frac{\pi}{3\sqrt{3}} \ln \frac{3\sqrt{3}}{e}.$$

prof.dr. Ioana Maşca

SUBIECTUL IV

Să se calculeze $L = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\int_0^n \frac{[x]}{[x]^2 + 3[x] + 2} dx - \ln(n+1) \right)$, unde $n \in \mathbf{N}^*$, iar $[x]$ reprezintă partea întreagă a numărului real x .

GM 12/2009

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect are 7p. Timp de lucru 3 ore.

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
Etapa locală, Braşov, februarie 2010
Clasa a XII-a

SUBIECTUL I

$G = (-1, 1)$ împreună cu operaţia $x \star y = \frac{x+y}{xy+1}$, $(\forall)x, y \in G$ formează o structură de grup abelian.....1p

Fie $f : G \rightarrow G_1$, $f(x) = ax + b$ o funcţie bijectivă şi $f(x \star y) = f(x) \perp f(y)$ şi fie $g : G \rightarrow G_2$, $g(x) = x^{2n+1}$ o funcţie bijectivă şi $g(x \star y) = g(x) \top g(y)$5p

Rezultă (G_1, \perp) şi (G_2, \top) sunt grupuri abeliene izomorfe.....1p

SUBIECTUL II

a) Fie H o submulţime a lui G cu cel puţin $\left[\frac{n}{2}\right] + 1$ elemente. Fie $a \in G$ un element oarecare. Considerăm funcţia $f : H \rightarrow G$, $f(x) = ax^{-1}$1p

Se observă imediat că funcţia f este injectivă, deci $\text{card}(Im f) = \text{card}(H) \geq \left[\frac{n}{2}\right] + 1$, deci $Im f \cap H$ are cel puţin un element $y \implies$ există $x \in H$ astfel încât $f(x) = y \implies ax^{-1} = y \implies a = yx$, ceea ce trebuia demonstrat.....3p

b) Fie $K = \{e, a, b, c\}$ grupul lui Klein. Mulţimea $H = \{e, a\}$ este subgrup al lui K , deci nu este generator pentru K3p

SUBIECTUL III

În demonstraţie vom folosi *inegalitatea Cebîsev* pentru funcţii de monotonii diferite, adică $\int_a^b f \cdot \int_a^b g \geq (b-a) \int_a^b f \cdot g$2p

Astfel, $\int_0^1 \frac{\ln(1+2x)}{1+3x^2} dx \leq \int_0^1 \ln(1+2x) dx \cdot \int_0^1 \frac{1}{1+3x^2} dx$1p

Dar $\int_0^1 \ln(1+2x) dx = \frac{3}{2} \ln 3 - 1$, iar $\int_0^1 \frac{1}{1+3x^2} dx = \frac{\pi}{3\sqrt{3}}$3p. După calcule se ajunge la rezultatul căutat.....1p

SUBIECTUL IV

$\int_0^n \frac{[x]}{[x]^2+3[x]+2} dx = \int_0^1 \frac{0}{2} dx + \int_1^2 \frac{1}{1+2+3} dx + \int_2^3 \frac{2}{4+6+2} dx + \dots + \int_{n-1}^n \frac{n-1}{n(n+1)} dx =$
 $\frac{0}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{n-1}{n(n+1)} = \sum_{k=1}^{n-1} \frac{k}{(k+1)(k+2)} = \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} + \frac{2}{n+1} - \frac{1}{2}$5p

Astfel, $L = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} - \ln n\right) + \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2}{n+1} - 2 + \ln n - \ln(n+1)\right) = c_n - 2$2p